

SOCI ALRÅ DGIV EREN

DANSK SOCIALRÅDGIVERFORENING

03|22

OM LGBT+-HJEMLØSE

"Jeg lytter til deres fortællinger om vold, skam og fordomme"

”

VORES BEREDSKAB
SIKRER EN GOD
MODTAGELSE
AF UKRAINSKE
FLYGTNINGE

ANJA LUND, SOCIALRÅDGIVER

GUIDE

Bliv klogere på dine ferie-rettighe

08

"Min drivkraft er en stærk retfærdighedssans"

Michaela Lindblad blev tillidsrepræsentant for kollegerne i i Varde Jobcenter i 2019. Dengang havde kun 24 ud af 60 socialrådgivere valgt at være medlem af Dansk Socioalrådgiverforening. I dag er medlemstallet næsten fordoblet.

Foto: Jonas Ahlstrøm

TEMA

**FLYGTNINGE
FRA UKRAINE**

Krigen i Ukraine har skabt travlhed i integrationsafsnittet på Roskilde jobcenter, hvor socialrådgiver Anja Lund er med til at tage imod ukrainske flygtninge. Reportage og interview om flygtningekrisens udfordringer.

31

Der er brug for seks til otte ekstra socialrådgivere i et år eller to for at få bugt med ordentligt arbejdsmiljø og rimeligt arbejdspress er til stede. Det er forudsætningen rekruttere. Så herfra et opråb til politikerne om handling, der reelt kan vende

Trine Quist, DS' formand i Region Nord, om situationen i familieafdelingen i Holstebro Kommune

36

Kønsidentitet

Storm Lillevang arbejder som opsøgende gademedarbejder i et projekt for hjemløse LGBT+-personer. Der er en risiko for, at de oplever udstødelse og social isolation.

Foto: Lisbeth Holten

42

"Det giver mening at styrke en i forvejen god relation"

Sanne Hedegaard, tillidsrepræsentant og netværksrådgiver i Specialgruppen for Børn og Unge, Aalborg Kommune.

Foto: Lisbeth Holten

10

Guiden

Hvor meget ferie har du ret til? Hvordan optjener du ferie, og hvornår kan du holde den?

situationen, så fundamentet for et for at kunne fastholde og situationen nu og på lang sigt.

Foto: Lars Horn

Kontakt redaktionen på
redaktionen@socialraadgiverne.dk

04 NYT FRA DS

06 SOCIALT NYT

08 MEDLEM NR. 20052

"Min drivkraft er en stærk retfærdighedssans".

10 GUIDEN

Bliv klogere på dine ferierettigheder.

12 KULTUR

14 FORSKEREN

Børn af forældre med mindre end 10 års skolegang har større risiko for at dø unge.

16 TEMA: FLYGTNINGE FRA UKRAINE

Beredskab sikrer en god modtagelse af flygtninge fra Ukraine.

23 RUNDSPØRGE OM FLYGTNINGEKRISEN

Socialrådgivere oplever øget arbejdspress som følge af modtagelse af ukrainske flytninge.

24 UKRAINSKE FLYGTNINGES VEJ TIL JOB KAN VÆRE LANG

Forsker advarer imod at skruer forventningerne for højt op.

28 VOXPOP

Fire socialrådgivere om de største udfordringer under flygtningekrisen.

30 LEDER

Alle flygtninge bør modtages særligt.

30 MIN MENING

31 REGIONSLEDER

Endelig bliver urimelige forhold taget alvorligt.

31 PRAKSISKLUMME

"Når min mor kommer på hospice, mister jeg retten til plejevederlag".

32 JURA

Alle har ret til en bisidder.

33 DEBAT

33 MIT ARGUMENT

34 ANALYSE

Personer på kanten af arbejdsmarkedet har komplekse problemer.

36 KØNSIDENTITET

Socialrådgiver Storm Lillevang arbejder med hjemløse LGBT+-personer.

40 KOMMUNER BEHANDLER LGBT+-PERSONER FORSKELLIGT

42 REFLEKSION

43 KONTAKT

43 KALENDER

Dansk Socialrådgiverforening

Udgives af Dansk Socialrådgiverforening, Toldbodgade 19 B, 1253 København K, telefon 7010 1099, ds@socialraadgiverne.dk, www.socialraadgiverne.dk **Ansvarshavende redaktør** Mads Bilstrup, mb@socialraadgiverne.dk **Redaktør** Susan Paulsen sp@socialraadgiverne.dk **Debatredaktør** Sarah Pii, sapi@socialraadgiverne.dk **Journalister** Bjarke Hartmeyer Christiansen, bhc@socialraadgiverne.dk, Lærke Øland Frederiksen, lof@socialraadgiverne.dk **Layout** Signe Ida Christiansen, sic@socialraadgiverne.dk **Annøner** til Socialrådgiveren, Socialraadgiverjob.dk og Dansk Socialrådgiverforenings nyhedsbrev tegnes af: Media-Partners, telefon 29 67 14 36, www.Media-Partners.dk/medier **Stillingsannoncer** marianne@media-partners.dk **Tekstsideannoncer** joergen@media-partners.dk **Deadline** for annoncer til 4-2022 er 31. maj **Forside:** Lisbeth Holten **Tryk** Stibo **Årsabonnement** 910 kr. inkl. moms. Løssalg 70 kr. pr. nummer plus forsendelse **Socialrådgiveren** udkommer 8 gange om året. Dette nummer udkommer 17. maj 2022. Artikler og indlæg er ikke nødvendigvis udtryk for organisationens holdning. **Kontrolleret oplag:** 19.040 **Trykt oplag:** 19.140 **ISSN** 0109-6103

MIT HADEORD

Sprog har magt. Derfor skal vi bruge det med omtanke. Har du et **yndlings- eller hadeord** så skriv til os på ord@socialraadgiverne.dk

Anja Carlsen

Socialrådgiver i Den Sociale Døgnvagt i København.
Hendes hadeord er:

EFFEKTIVISERING

Jeg blev uddannet socialrådgiver i 2003 og er endnu ikke stødt på en effektiviseringsplan, som ikke bare er en besparelse pakket ind i fine tal og ideer om, hvordan man kan gøre det bedst muligt for borgeren – bare for færre penge, færre og kortere indsatser og indimellem også med færre medarbejdere.

Tænk hvis politikerne stod ved, at de effektiviseringsplaner, som de beslutter, egentlig er besparelser. Det vil være respektfuldt overfor borgeren, medarbejderen og den ledelse, der er sat til at implementere effektiviseringen/ besparelsen.

Kriminalforsorgen

UFULDBYRDEDE STRAFFE SKYLDES ARBEJDSPRES

Ekspertter, politikere og ledelse har i Jyllands-Posten kaldte det for sjusk og menneskelige fejl, at 65 dømte sidste år ikke blev indkaldt til at aftjene deres samfundstjeneste. Men det skyldes langt hen ad vejen et alt for højt arbejdspress i Kriminalforsorgen i Frihed, forklarer socialrådgivernes formand, Mads Bilstrup, i samme avis.

– De seneste år har man politisk haft fokus på at skærpe straffene, men der er ikke afsat penge til at fuldbyrde dem. Der har i en årrække været et massivt arbejdspress, hvor socialrådgiverne ikke har kunnet udføre deres arbejde tilfredsstillende, siger han.

Corona-nedlukning af arbejdspladser, hvor man kan yde samfundstjeneste, har også en del af skylden, og socialrådgiverne har længe gjort opmærksom på problemet hos den lokale ledelse.

– Med det arbejdspress, socialrådgiverne oplever, søger folk væk, og vi ryger ind i en ond spiral med ubesatte stillinger, mange nye, der ikke kender arbejdsgangene, mange sygdommeldinger og opsigelser, forklarer Mads Bilstrup.

Det sociale frikort gør det ikke alene. Det kræver både opsøgende arbejde og en håndholdt indsats at få flere borgere med særlige sociale problemer som hjemløshed, misbrug og psykiske vanskeligheder til at turde vove sig ind på arbejdsmarkedet.

Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening, i debatindlægget "Socialrådgivere: Det sociale frikort skal understøttes af en håndholdt social indsats", 26. april på altinget.dk

Tilbageblik

SÅDAN SKREV VI I SOCIALRÅDGIVEREN 3-1962:

1962: Det ville være en stor fordel, om institutioner og myndigheder i større udstrækning end tilfældet er i dag, støttede mulige socialrådgiver-intentioner om at foretage undersøgelser m.v. således at erhvervede kundskaber og indsamlet, men ikke udnyttet, materiale kunne frugtbargøres. Der er ingen grund til at tro, at socialrådgivernes skuffer er bugnende fulde af ikke offentliggjort manuskripter, men der er grund til at tro, at mange socialrådgivere går rundt med ønske om at arbejde videnskabeligt.

2022: Mange socialrådgivere vil gerne videreudanne sig på master- eller kandidatniveau, og nogle med en ph.d.-uddannelse. Faggruppen Akademiske Socialrådgivere i DS, som blev stiftet i 2010, har nu godt 500 medlemmer.

Valg i DS

KAMPVALG TIL FORMANDSPOSTEN

Til september er der valg til Dansk Socialrådgiverforenings formandskab og hovedbestyrelsen, og for første gang i mange år er der kampvalg til formandsposten. Foreløbigt har to kandidater meldt sig. **Mads Bilstrup**, der har været formand siden 2018, stiller op for tredje gang. Derudover stiller hovedbestyrelsesmedlem **Signe Færch** op til formandsposten. Hun vikarierede som næstformand fra juni 2021 til februar 2022, mens **Ditte Brøndum** var på barsel.

Ønsker du at stille op til hovedbestyrelsen, regionsformand, næstformand eller formand, skal du meddele dit kandidatur senest 5. september.

Guldborgsund

SOCIALRÅDGIVERE FÅR FÆRRE SAGER

Det startede med en ulovlig instruks om at spare 100.000 kroner pr. sagsstamme, som socialrådgiverne i Guldborgsund Kommunes børne- og familieafdeling sagde fra overfor. I stedet har de tilkæmpet sig syv nye kollegaer og fået et meget bedre arbejdsmiljø med færre sager pr. socialrådgiver.

Reformkommission

VIL OMLÆGGE SU TIL LÅN PÅ KANDIDATEN

Regeringens reformkommission foreslår at afskaffe SU'en til kandidatstuderende og i stedet tilbyde det som et lån. Det advarer Dansk Socialrådgiverforening og en lang række andre fagforeninger imod, fordi det vil forhindre mange socialrådgivere og andre professionsbachelorere i at videreudanne sig. Kandidatuddannelserne gør det muligt at forbedre velfærdssamfundet. Derfor vil det koste for os alle sammen, hvis en forringelse af SU'en betyder, at færre læser videre, skriver fagforeningerne i et debatindlæg i Politiken.

Omvendt Familiepleje

V/KLINISK PSYKOLOG JOHN FALKENBERG
OMVENDTFAMILIEPLEJE.DK

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem

Omvendt Familiepleje er et tilbud om foranstaltning til familier, hvor forældrene ligger funktionsmæssigt og følelsesmæssigt under de samfundsmæssige krav.

- Hvor der fra myndighedsside overvejes evt. anbringelse af børnene
- Hvor børnenes situation, tilknytning til forældre, netværk, skoler og nærmiljø er betydningsfuldt for deres udvikling
- Hvor en målrettet indsats i forhold til at forbedre de voksnes kompetencer til at være forældre vil være den mest hensigtsmæssige støtte og mindste indgriben

Hvorfor samarbejde med Omvendt Familiepleje?

- Vi har 35 års erfaring med familieindsatser – via vores 'anbringelse i eget hjem'-metode
- Hurtig og professionel afklaring og vurdering af ressourcer
- Skriftlig konklusion af afklaringsforløb
- Et ressourcebesparende og familiebevarende alternativ til anbringelser

“Omvendt Familiepleje og ‘Anbringelse i eget hjem’-bogen samt metoden bør alle kommuner kende til. Nogle gør nok allerede, men der er sikkert mange, der ikke gør. Jeg har læst bogen med stor glæde, og det er en af de mest grønne og håbefulde, jeg har læst i flere år. Kæmpe tillykke med den!”

Gitte Haslebo, Haslebo & Partnere
Cand. Psych., chefkonsulent og forfatter

Kontakt os gerne, hvis du vil høre mere om vores terapeutiske indsatser og metode. Vi holder gerne et gratis oplæg om Omvendt Familieplejemetoden – evt. med deltagende familier.

Klinisk psykolog
John Falkenberg

Mobil: +45 2097 0430
Mail: johnfalkenberg@omvendtfamiliepleje.dk
Læs mere på: www.omvendtfamiliepleje.dk

Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem handler om, hvordan man skaber store forandringer i sårbare familier med små ressourcer. Forandringer, der i mange tilfælde forebygger anbringelse uden for hjemmet. Med Omvendt Familiepleje – Anbringelse i eget hjem skaber John Falkenberg og hans behandlere ikke bare store, men også vedvarende forandringer i sårbare familier ved at fokusere på selv de mindste ressourcer i en familie. I bogen 'Anbringelse i eget hjem' fortæller John Falkenberg praksisnært om sit koncept og livsværk, som han har udviklet og forfinet gennem 35 år. Omvendt Familiepleje er med forfatterens egne ord ikke en mirakelkur. Men det er en metode, som alle, der arbejder med sårbare familier, bør give en chance, fordi konceptet kan løfte både familier og behandlere til nye højder.

Ny undersøgelse

BØRN UDSÆTTES FOR VOLD I HJEMMET

Hele 22 procent af eleverne i 8. klasse har været udsat for fysisk vold i hjemmet fra deres forældre, stedforældre eller plejeforældre det seneste år. Det viser en undersøgelse, som Børns Vilkår har gennemført blandt 1.156 elever i 8. klasse.

Ni procent har været udsat for grovere vold i form af slag med flad hånd, slag med knyttet hånd, slag med genstande og spark. 13 procent har været udsat for at blive skubbet, rusket, nevet og revet i håret. 15 procent har været udsat for den fysiske vold gentagende gange.

Børns Vilkår opfordrer politikerne nationalt, kommunalt og regionalt til handling, herunder

samfundsøkonomisk investering i at standse volden gennem forebyggelse, opsporing og tidlig hjælp.

Her har socialrådgivere i skole- og dagtilbud en afgørende rolle, mener Ditte Brøndum, næstformand for Dansk Socialrådgiverforening:

"Socialrådgivere kan være med til at identificere sociale problemer og vold, og samtidig være med til at afklare, hvordan man bedst støtter barnet og sætter ind over for volden i familien. En tidlig social og helhedsorienteret indsats er afgørende for at komme vold til livs".

27

En ny rapport fra Institut for Menneskerettigheder dokumenterer, at indvandrere har 27 procent større risiko end personer af dansk oprindelse for at blive sigtet for noget, hvor de efterfølgende bliver frifundet. For efterkommere er risikoen 45 procent højere.

Læs rapporten på menneskeret.dk/udgivelser/etnisk-profilering.

Hvidbog

NY DEFINITION PÅ REHABILITERING

Rehabiliteringsforum Danmark har udgivet en ny hvidbog om rehabilitering, der skal sætte fokus på og styrke rehabilitering som praksis på tværs af velfærdsområder.

Hvidbogens nye definition kombinerer den traditionelle sundhedsfaglige tilgang med en mere socialfaglig forståelse af rehabilitering. En af bogens anbefalinger er at styrke koordinering og sammenhæng på tværs af lovgivning, forvaltningsområder og fagområder.

Regnskabstal

PRES PÅ SOCIALOMRÅDET

De kommunale regnskabstal for 2021 viser endnu engang, at kommunernes udgifter på socialområdet stiger, selv om der ikke er tilført midler til området i økonomiforhandlingerne. Det er især udgifterne til det specialiserede socialområde, som springer i øjnene. Her er kommunernes udgifter vokset med ca. 1,6 mia. kroner fra 2020 til 2021, efter udgifterne stod stille i 2020 grundet corona. Det følger en tendens fra de seneste år, hvor udgifterne er steget med 800 mio. kroner om året, uden at kommunerne har fået et løft til området.

Kontanthjælp

GÆLD TIL DET OFFENTLIGE STIGER

Kontanthjælpsmodtagere skylder i gennemsnit 218.000 kroner til det offentlige. Det er en stigning på 57.000 kroner siden 2017. Det viser nye tal fra Gældsstyrelsen. Når kontanthjælpsmodtagere kommer i beskæftigelse, begynder de automatisk at betale af på deres gæld til det offentlige, hvilket kan svække incitamentet til at tage et arbejde. Derfor er spørgsmålet om gæld på bordet både i forhandlingerne om et nyt ydelsessystem og forhandlingerne om gæld i Skatteministeriet.

Handicap

SKARP KRITIK FRA STATSREVISORERNE

Statsrevisorerne skriver i deres beretning, at kommunernes forvaltning af tilbud og ydelser på handicapområdet i mange tilfælde ikke overholder serviceloven, og at Social- og Ældreministeriet har ført et utilfredsstillende tilsyn med kommunernes forvaltning af servicelovens bestemmelser på handicapområdet. Statsrevisorerne opfordrer på baggrund af beretningen Folketinget til at overveje, om der er strukturelle problemer bag de tilbagevendende problemer på handicapområdet.

Læs 'Beretning 13/2021 om forvaltningen af handicapområdet' på ft.dk

Udflytning

KANDIDAT I SOCIALT ARBEJDE LUKKER I KØBENHAVN

Kandidaten i Socialt Arbejde i København lukker som konsekvens af regeringens planer om udflytning af uddannelser. Dermed forsvinder to tredjedele af uddannelsespladserne. Aftalen efterlader et spinkelt håb om, at andre institutioner kan oprette et lignende udbud i Østdanmark, som Dansk Socialrådgiverforening vil forfølge.

For dig og jer, der ønsker udvikling og fornyelse i det sociale arbejde

Supervisionshuset har samlet en gruppe erfarne og højt specialiserede supervisorer i København og Fredericia. De er klar til at hjælpe dig, dine kolleger og din organisation med at skabe kvalitet og trivsel i arbejdet med menneskelig velfærd og udvikling.

Vi superviserer enkeltpersoner og grupper – både inden for og på tværs af fag, og vores supervisorer møder dig med professionel indsigt og et godt overblik. Vi tilbyder også online supervision til enkeltpersoner og grupper, så du kan få supervision lige dér, hvor det passer dig bedst, og den geografiske afstand til supervisor ikke har nogen betydning.

Ring til Jakob Hassing på 88 93 00 01 eller læs mere på supervisionshuset.dk

PROFESSIONELT
OG MENNESKELIGT
OVERSKUD

SUPER
VISIONS
HUSET

CV

Michaela Lindblad
37 år, Grindsted

2018 -
Jobcenter
Varde Kommune

2010-2018
Jobcenter
Esbjerg Kommune

2010
Uddannet
socialrådgiver

2021
Valgt til fælles-
tillidsrepræsentant

2019
Valgt til tillids-
repræsentant

”
Hvert enkelt medlem ude på arbejdspladserne er vigtig. De er med til at give fagforeningen styrke.

Michaela Lindblad,
tillidsrepræsentant

”Min drivkraft er en stærk retfærdighedssans”

Michaela Lindblad blev tillidsrepræsentant for kollegerne i Varde Jobcenter tilbage i 2019. Dengang havde kun 24 ud af 60 socialrådgivere valgt at være medlem af DS. I dag er medlemstallet næsten fordoblet.

Af Mette Mørk
Foto: Jonas Ahlstrøm

Hvorfor ville du være tillidsrepræsentant?

En del af drivkraften er en stærk retfærdighedssans, jeg altid har haft med mig. Helt tilbage fra folkeskolen, hvor jeg stod op og forsvarede en klassekammerat foran hele klassen. Jeg kan ikke redde hele verden, men jeg har en sans for, at alle har ret til at have det bedst muligt. Samtidig havde jeg lyst til at gøre noget ved den lave organisering, der var i jobcenteret på det tidspunkt. Der var 60 socialrådgivere ansat, men kun 24 var medlem af DS.

Du er lykkedes med at få hævet medlemstallet til 47 medlemmer af DS. Hvordan?

Jeg har banket på døren hos dem, der ikke er medlem og spurgt, om de havde tid til en hurtig snak. Ofte

har det bare været 10 til 15 minutter. Nogle gange har det bare været en invitation ind i DS, andre gange har jeg fortalt om, hvad DS' rolle og indflydelse er, når det gælder løn og arbejdsforhold. Nogle er for eksempel ikke klar over, at deres arbejdsvilkår og løn ikke alt sammen er bestemt ved lov. Så jeg kan godt finde på at fortælle om fagforeningens historie, for hvis man glemmer historien og tager ting for givet, så har vi pludselig ikke goderne og rettighederne mere. Hvert enkelt medlem ude på arbejdspladserne er vigtig. De er med til at give fagforeningen styrke til at forhandle løn og arbejdsvilkår. Det skal vi værne om.

Du er også blevet fællestillidsrepræsentant. Hvordan ser du din rolle her?

Jeg bruger en del tid på at skabe en relation til medlemmer, ledere og chefer, fordi det styrker samarbejdet. Derudover er min rolle som fællestillidsrepræsentant også at bakke mine TR-kollegaer op. Som eksempelvis i en lønforhandling i

en afdeling, der havde været kørt fast længe. Jeg tog med til forhandlingen for at bakke den lokale tillidsrepræsentant op – og vi kom ikke helt i mål, men vi nåede længere, end man havde gjort i flere år. Det er en balance at få mit arbejde som myndighed på sygedagpenge til at harmonere med tillidsarbejdet, for jeg bruger omkring 12 timer om ugen på tillidsarbejde.

Hvordan får du indflydelse?

Det prøver jeg blandt andet på ved at være synlig. For eksempel bruger jeg meget tid på at forberede møder i MED-systemet (Samarbejdssystemet, red.) Jeg har lovet mig selv at være aktiv på hvert møde, så det ikke bliver tidsspilde.

Jeg har også inviteret udvalgsformanden for arbejdsmarked og integration til klubmøde for Jobcenteret. Jeg er ikke helt vildt politisk interesseret, men det er en vigtig faktor i en politisk organisation, at politikerne også hører noget fra medarbejdernes synspunkt. Det handler om at byde sig til og ikke bare vente på at blive budt ind. ♦

– Det er en vigtig faktor i en politisk organisation, at politikerne også hører noget fra medarbejdernes synspunkt, pointerer Michaela Lindblad.

BLIV KLOGERE PÅ DINE FERIE

Hvor meget ferie har du ret til, hvordan optjener du den, og hvornår kan du holde den? Få styr på dine rettigheder i forbindelse med ferie. Vi guider dig til et overblik.

Af Susan Paulsen

FORSTÅ DEN NYE FERIELOV PÅ 5 MINUTTER

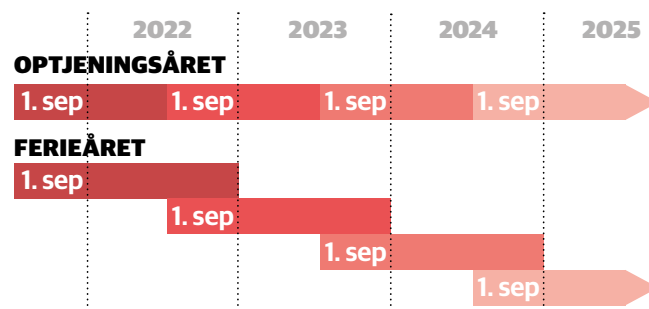
Vi zoomer ind på den nye ferielov, for selv om den snart har været gældende i to år, giver den stadig anledning til spørgsmål. Loven trådte i kraft den 1. september 2020 og afløste den 80 år gamle ferielov, hvor vi har været vant til, at vi skulle optjene ferie, før vi kunne holde den.

SAMTIDIGHEDSFERIE

Den helt store ændring fra den gamle til den nye ferielov er overgangen til samtidighedsferie, hvor vi tidligere har haft forskudt ferie. Men med den nye ferielov kan du holde din optjente ferie allerede måneden efter, at du har optjent den. Loven sikrer, at også nyansatte kan holde ferie med løn.

FERIEDAGE

Hver måned optjener du 2,08 feriedage, og er de for eksempel optjent i januar, kan du holde dem allerede i februar. Over et år giver det 25 feriedage. Det samme gør sig gældende, hvis du er deltidsansat. Dog optjener du en forholdsvis del heraf svarende til din beskæftigelsesgrad.

OPTJENINGSÅRET

Du optjener ferie i perioden fra 1. september til 31. august. Tidligere fulgte optjeningsperioden kalenderåret fra 1. januar til 31. december. Optjeningsperioden er fortsat 12 måneder lige som under den gamle ferielov.

FERIEÅRET

Selvom du har 12 måneder til at optjene din ferie, kan du bruge ferien i længere tid. Mere præcist kan din optjente ferie holdes i en periode på 16 måneder - fra 1. september til 31. december året efter.

Ferieberegner

Vil du have overblik over, hvordan du optjener og afvikler din ferie? Indtast datoerne for dine ønskede ferier i Dansk Socialrådgiverforenings ferieberegner og se, om du har nok feriedage på det tidspunkt, hvor du planlægger at holde ferie.

Klik ind på ferieberegneren på socialraadgiverne.dk/ferieberegner

FERIE-RETTIGHEDER

KOMMUNE OG REGION

For ansatte i kommuner og regioner gælder det, at ferien beregnes i timer i stedet for dage. Er du fuldtidsansat, optjener du 15,42 timers ferie for hver måneds ansættelse i ferieåret. I løbet af ferieåret optjener du i alt 185 timers ferie svarende til fem ugers ferie.

OVERFØRSEL AF FERIE

Feriedagene skal være holdt senest fire måneder efter, at ferieåret er slut. Det vil sige den 31. december. Hvis du ikke kan nå at holde alle feriedagene, kan du aftale med din arbejdsgiver at overføre højst fem ud af de 25 feriedage til den næste ferieafholdelsesperiode. Overførslen skal være aftalt skriftligt senest den 31. december.

Læs mere på socialraadgiverne.dk/ferie

FERIE PÅ FORSKUD

Du har mulighed for at få ferie på forskud efter aftale med din arbejdsgiver, hvis du har ret til at optjene ferien inden for samme ferieår. Det gælder dog ikke din sjette ferieuge eller særlige feriedage, da disse er overenskomstreguleret (se boksen 'Din overenskomst sikrer dig 6 ugers ferie').

Vær opmærksom på, at hvis du fratræder, inden din afholdte ferie på forskud er optjent, kan din arbejdsgiver direkte modregne værdien af din ferie på forskud i din tilgodehavende løn.

Placering af din ferie

Det er din arbejdsgiver, der bestemmer, hvornår du skal holde din ferie efter forhandling med dig. Din arbejdsgiver skal under hensyntagen til driften så vidt muligt imødekomme dit ønske om, hvornår ferien skal holdes. Lykkes det jer ikke at nå til enighed, er det i sidste ende din arbejdsgiver, der bestemmer. Hovedferie skal varsles mindst tre måneder før, og restferie skal varsles mindst en måned før.

Når sygdom rammer ferien

Hvis du er syg den dag, hvor du skulle gå på ferie, har du ret til at udskyde din ferie til et senere tidspunkt. Det er vigtigt, at du melder dig syg til din leder, som du normalt gør, når du er syg, og at du meddeler, at du ønsker at få ferien udskudt.

Det er vigtigt, at du sygemelder dig allerede på din første sygedag, hvis du fejler noget, der kan ende med at være mere end fem dage. Fra sjattedagen har du nemlig ret til at få erstattet de feriedage, hvor du har været syg. Du har selv pligt til at indhente og betale for en lægeerklæring.

Når du bliver rask igen, skal du aftale med din leder, hvornår du kan holde din erstatningsferie.

§ OVERENSKOMST

Din overenskomst sikrer dig 6 ugers ferie

Takket være Dansk Socialrådgiverforenings overenskomster er alle socialrådgivere ansat i kommuner, regioner og staten sikret en ekstra uges ferie ud over de fem uger, som ferieloven giver ret til.

Derfor er den ekstra ferieuge heller ikke omfattet af de nye ferieregler. Det vil sige, at du optjener feriefriidagene i ét kalenderår, og du kan holde den i det følgende ferieår fra 1. maj til 30. april lige som ved de tidligere ferieregler.

I de statsansattes overenskomst kaldes den ekstra ferieuge 'feriefriidage', mens overenskomsterne på henholdsvis det kommunale og regionale område anvender begrebet 'den 6. ferieuge'

Privatansatte har en ekstra uges ferie, hvis det er aftalt i deres overenskomst.

Udstilling

Stress blandt unge undersøges i kunstprojekt

Kenneth Balfelt Team har gennem de seneste årtier udviklet kunstneriske metoder og teorier til at løse konkrete samfundsproblemer fra fixerum til fængselsindsatte. Sammen med kunstneren Johan August sætter de nu med kunstprojektet 'Sowing the Seeds of Love' fokus på præstationsræs og stress blandt unge studerende i Danmark. Udstillingen finder sted i to specialdesignede arkitektoniske paviljoner i gården på Kunsthall Charlottenborg i København. Her kan alle interesserede komme forbi og gå på opdagelse i Kenneth Balfelt Teams kunstneriske metoder. Som en del af projektet samarbejder de med Københavns Professionshøjskole for at undersøge muligheden for at skabe nye sociale og fysiske tiltag, der kan modvirke unges stressniveau. Udviklingsforløbet afsluttes med en fernisering 30. juni kl. 17. Udstillingen kan ses frem til 7. august.

Sowing the Seeds of Love

af Kenneth Balfelt Team og Johan August
I gården på Kunsthall Charlottenborg
Kan ses frem til 7. august

Læs mere på Kunsthallcharlottenborg.dk

Podcast

Det ukendte

af Iben Maria Zeuthen
Varighed: 5 episoder
à ca. 20 min.
Lyt med på dr.dk/lyd

Podcast

Alene på gangen

af Velfærdsprofeten
Varighed: 45 min.
Lyt med på alumne.kp.dk/velfaerdsprofeten

Et menneske forsvinder

Den 11. marts 2019 står der en mand inde i skoven ved Sorø station. Han tager sit tøj af og går ud på banelegemet og bliver ramt af toget, der kommer buldrende fra København. Han overlever ikke hændelsen. Efterfølgende går efterforskningen i gang, for hvem var denne mand? Hvem dør uden, at nogen opdager det? Journalist Iben Maria Zeuthen går ind i sagen i håb om at komme mysteriet lidt nærmere.

Motivation og etisk stress

Vi har for få velfærdsprofessionelle – og det bliver værre endnu. Derfor står velfærdsstaten over for store rekrutteringsudfordringer, hvis vi skal fastholde den kvalitet, vi kender i dag. Hvad betyder det for borgerne, samfundet og for de velfærdsprofessionelle? Hvordan rekrutterer og fastholder vi dygtige og engagerede velfærdsprofessionelle? Og hvad er etisk stress? Hør eksperternes bud på det. ◆

Står I med et menneske med en særlig kompleks problemstilling, hvor I leder efter en ny vej?

Med mere end 30 års erfaring er det måske os, der skal hjælpe med at finde en ny retning.

SUF

DEN SOCIALE UDVIKLINGSFOND

Den Sociale Udviklingsfond er en non-profit almennyttig fond med speciale i individuelt tilpassede løsninger.

Få mere at vide på: www.suf.dk

Ukraine, DR Congo eller Afghanistan
– uanset hvor flygtningene, du møder i dit arbejde,
kommer fra, er vores gratis hotline åben.

Få sparring og rådgivning **om udsatte flygtninge**

Tlf. 33 73 53 39

Ring mandag-fredag
klokken 9-16

udsatte@drc.ngo

Send spørgsmål og få
grundige svar via e-mail

DRC.ngo/integration

Bliv opdateret med ny viden
og hent aktuelle materialer

Center for Udsatte Flygtninge er DRC Dansk Flygtningehjælps videnscenter om integration og rehabilitering.

Børn af forældre med mindre end 10 års skolegang har større risiko for at dø unge

Der er en klar sammenhæng mellem at have forældre med en kort uddannelse og mængden af de belastninger, børn oplever i barndommen. Det giver øget risiko for, at børnene dør tidligt i voksenlivet. Det viser et nyt studie, som forsker Leonie K. Elsenburg har stået i spidsen for.

Af Mette Mørk

Leonie K. Elsenburg, post doc ved Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet.

Hun er hovedforfatter til artiklen:

"Mediation of the parental education gradient in early adult mortality by childhood adversity: a population-based cohort study of more than 1 million children".

Artiklen er publiceret i det internationale tidsskrift The Lancet Public Health. Du kan læse artiklen på ifsv.ku.dk

I et nyt studie med data fra over 1,2 millioner danske børn har I fundet en klar sammenhæng mellem forældrenes uddannelse og børnenes risiko for at dø alt for tidligt. Hvad er den sammenhæng?

Mange studier har vist, at det at have forældre med kort uddannelse er forbundet med en forhøjet risiko for, at børnene dør som unge voksne typisk som følge af ulykker, selvmord og kræfttilfælde. Men vores studie går tættere på at dokumentere forklaringen på, hvordan det hænger sammen.

Hvordan gjorde I det?

Vi delte først de belastninger, børn kan opleve i barndommen, op i tre dimensioner: Økonomisk afsavn, tab eller trusler om tab i familien og familie-dynamikker. De sidste kan for eksempel være en forælder, der lider af psykisk sygdom eller alkohol- eller stofafhængighed.

Så kiggede vi på den store gruppe af børn og inddelte dem i fem grupper – alt efter, hvor meget belastning de havde oplevet i de tre dimensioner fra 0 – 16 år. Fra gruppe 1, der oplevede få eller ingen former for social belastning i barndommen – de udgør over halvdelen – og så op til gruppe 5, der oplevede flere svære belastninger: Langvarig fattigdom eller arbejdsløshed i familien ofte kombineret med psykisk sygdom, misbrug og tvangsfjernelse. Det er tre procent af børnene i undersøgelsen.

Hvad viste det så?

At omkring tre ud af fire af de børn, der har forældre med kort uddannelse, oplevede en 'middel til hårdt belastet barndom.' Det medfører en større risiko for, at børnene dør, inden de er fyldt 39 år. Omvendt oplevede kun knap hver tredje barn af forældre med lang uddannelse en 'middel til hårdt belastet barndom'. Så når man kigger på sammenhængen mellem forældres uddannelsesniveau og børnenes risiko for tidlig død, så kan en stor del – næsten 50 procent – forklares af graden af belastning i barndommen.

Hvad kan socialrådgivere bruge den nye viden til?

Jeg tror, jeg kommer til at gøre opmærksom på noget, socialrådgiverne ved og gør i forvejen. Men studiet viser meget tydeligt den kompleksitet og vifte af problemer, der skal tages hånd om, når man skal hjælpe mennesker. Alt fra økonomi, sundhed, familieforhold og så videre. Og det er ikke noget, den enkelte socialrådgiver kan klare alene. Der er mange andre faktorer, der også spiller ind. ♦

pka

Sammen giver
vi mere tilbage

Tjek din opsparing på
pka.dk/pkatjek

Hvordan går det med din opsparing?

Din pensionsopsparing skal give dig frihed og tryghed, når du ikke længere arbejder. Brug et par minutter på at tjekke den, og vælg om du vil indbetale lidt ekstra selv. Så kan du få samme gode rente på 5 % i 2022 som på din pensionsopsparing.

Ring og få en personlig anbefaling på 39 45 45 40.

PKA er en af Danmarks største pensionskasser med 350.000 medlemmer indenfor social- og sundhedsområdet og investeringer for 400 mia. kr.

BEREDSKAB SIKKERER EN AF UKRAINSKE FLYGTNINGE

- Vi hørte skud og brag, men vi oplevede ikke selv krigen. Vores mor tiggede os om at tage væk fra Ukraine til et sikkert sted, fortæller søstrene Ruzanna og Susanna Mailian. De er to blandt tusindvis af ukrainere, som er flygtet. Nu bor de i Roskilde, hvor socialrådgiver Anja Lund har været med til at tage imod dem. Krigen i Ukraine har skabt travlhed. Anja Lund beskriver det som en heftig tid, der også er god energi i.

Af Susan Paulsen
Foto Lisbeth Holten

- **JEG ER DEN TYPE**, der bare skal have lidt koldt vand i hovedet, og så er jeg klar til en ny dag, siger socialrådgiver Anja Lund.

Denne morgen er hun kørt hjemmefra klokken halv seks og forcerer de 70 kilometer fra Sjællands Odde til Roskilde Jobcenter i sin sølvgrå Kia Picanto. Hun er lige som flere af kollegerne gået på plustid, hvor de kan arbejde op til 42 timer om ugen (se boks side 19).

Travlheden er opstået som følge af krigen i Ukraine og den særlov, som Folketinget har vedtaget. Loven betyder, at der kun går fire dage fra, at man får tildelt ophold, til kommunen overtager ansvaret for den ukrainske flygtning. Normalt har socialrådgiverne mindst en måned til at forberede modtagelsen af en flygtning.

N GOD MODTAGELSE NINGE

→ - Det der med, at man triller ind på kontoret måske en halv eller en hel time før om morgenen, fordi der så er ro til at få noget fra hånden, kan man glemme alt om. Mange af mine kolleger kommer også før normal arbejdstid, og vi er her til sent på dagen. Det er ikke usædvanligt at møde ind klokken halv syv eller syv om morgenen og så være her til klokken fem eller seks, fortæller Anja Lund.

I skrivende stund har godt 24.000 flygtninge fra Ukraine søgt om opholdstilladelse efter særloven. Indtil videre har Anja Lund, som også er faglig koordinator, og hendes kolleger taget imod 191 ukrainske flygtninge. På jobcenteret er samtalerum 12, som ligger først på gangen efter den store, lyse indgangshal, omdøbt til Ukraine-kontoret. Det fungerer som et drop-in-sted, hvor de ukrainske flygtninge kan komme uden at have bestilt tid. Kontoret er på skift bemandet af socialrådgivere og virksomhedskonsulenter.

- Vi er vant til at møde folk, som er flygtet, men måske ikke folk, der forlod krigen i går. På den måde er det present på en anden måde. Da syrerne kom, havde nogle af dem opholdt sig i Tyrkiet eller andre steder, inden de kom til Danmark. Det er for tidligt at sige, om de er traumatiserede, men vi oplever, at nogle af kvinderne og børnene reagerer krisepægede.

- Det er en heftig periode, men der er også god energi i det. Det er lidt lige som at være brandmand. Du øver og øver på at slukke en kompliceret brand. Det er ikke, fordi du håber, at folks hus brænder ned, men når det så gør, er det dejligt at være godt uddannet og rustet til at håndtere de udfordringer. Og jeg tænker, at det er lidt det samme her - det er en stor faglig tilfredsstillelse at tage godt imod de ukrainske flygtninge.

Flugten

Søstre Ruzanna og Susanna Mailian på henholdsvis 24 og 28 år drog afsted med hver en rullekuffert og en lille rygsæk. De tog over grænsen til Polen med bus og videre til Krakow, hvor de købte billet til et fly til Billund. Det ville have været oplagt at blive i Polen, hvor de har boet og arbejdet på forskellige fabrikker de seneste fire år, men da de krydsede grænsen 1. april, var to og en halv million ukrainere allerede flygtet til Polen.

- Det var svært at finde indkvartering i Krakow, og en af vores venner var flygtet til Danmark. Vi var i kontakt med hende og besluttede derfor også at tage til Danmark, fortæller de.

Vi møder dem på Jobcenteret i Roskilde. Det er Anja Lund, som har arrangeret, at vi kan lave et kort

↑ - Der er så travlt i integrationsafsnittet, at det ikke er usædvanligt at møde ind klokken halv syv eller syv om morgenen og så være her til klokken fem eller seks, fortæller socialrådgiver Anja Lund. Hun er i øvrigt også medlem af DS' faggruppe Integration.

interview med dem. Hun holdt den såkaldte modtagesamtale med søstre, da de kom den 14. april. Her hjalp hun dem blandt andet med at søge om selvforsørgelses- og hjemrejseudlod og opholdstilladelse. De fik også anvist en midlertidig bolig. Lige som der blev bestilt tid i Borgerservice, hvor de skal have lavet NemID og bestille bankkonto.

De to søstre er flygtet fra byen Poltava, som ligger cirka 400 kilometer øst for Ukraines hovedstad Kyiv. Deres mor bad dem om at komme i sikkerhed. Forældrene, som er gået på pension, vil ikke forlade deres hjem. De er blevet tilbage i huset, hvor de bor med søstrenes bror samt deres hunde og katte. Broderen er 23 år, og har lige som andre ukrainske mænd mellem 18 og 60 år måttet blive i Ukraine. Han arbejder, men skal være klar til at gå i krig.

- Vi hørte skud og brag, men oplevede ikke selv krigen. Vores mor tiggede os om at tage væk. Hun øn-

skede virkelig, at vi kom til et sikkert sted. Så derfor besluttede vi at rejse, fortæller de to søstre. Deres øjne bliver blanke, når de taler om dem derhjemme.

– Det er svært at tale om krig uden tårer, siger Ruzanna.

De er – efter at have opholdt sig tre uger i Danmarks største asylcenter Sandholmlejren i Birkerød – som nævnt blevet indkvarteret i en såkaldt midlertidig bolig på det tidligere Sankt Hans Hospital, hvor der er plads til 450 flygtninge. Her bor de på et værelse sammen.

– Det er et sted med smuk natur, og vi kan se vandet. Der er meget stille, men vi har ukrainske naboer, så vi kan snakke med dem. Vi udforsker området og byen hver dag. Alt er nyt. Hver morgen, når vi vågner, tjekker vi nyheder, ringer til vores forældre og venner. Vi har ikke talt med vores forældre i dag, fordi vi skulle herind. Men vi talte med dem i går, og de sagde, at alt var okay. Og at de elsker os.

På spørgsmålet om, hvornår de vil starte med at arbejde, svarer de nærmest i kor:

– Så hurtigt som muligt. I næste uge har vi et møde med vores socialrådgiver, og måske kan hun hjælpe os med at finde et job. Vi har ikke specielle ønsker. Vi vil bare gerne arbejde. Måske i en restaurant eller på en fabrik. Vi ønsker bare at arbejde så hurtigt som muligt, så vi kan hjælpe vores familie og vores land, som mangler penge.

Krigen kommer tæt på

Socialrådgiver Mette Kvist deltager også ved mødet i dag. Det er første gang hun møder Ruzanna og Susanna Mailian, og de hilser hjerteligt på hinanden, da Anja Lund fortæller, at Mette bliver deres socialrådgiver. I dag mødes de dog alene for at stille op til interview og fotografering til ære for nærværende fagblad. Klokkeren otte om morgenen – for ellers havde de to socialrådgivere ikke tid.

Mette Kvist vurderer, at søstrene har en god chance

Vi er vant til at møde folk, som er flygtet, men måske ikke folk, der forlod krigen i går. På den måde er det present på en anden måde.

Anja Lund, socialrådgiver og faglig koordinator

for at finde et job, fordi de taler engelsk, og der er brug for arbejdskraft.

– Mange af ukrainerne kan vi hjælpe ud i beskæftigelse relativt hurtigt, men der er nogle af dem, hvis liv har slået en ordentlig kolbøtte. De har lidt tab og skal lige finde fodfæste, inden de skal ud at arbejde. Der er også rigtig mange kvinder og børn, som kommer, og vi skal have børnene godt i gang, inden vi kan sende mor afsted på arbejdsmarkedet.

Hun fortæller, at det gør indtryk, at kvinderne har taget børnene under armen og forladt deres ægtemænd og anden familie.

– Under møderne tager nogle af kvinderne telefonen frem og viser billeder af deres voksne sønner i starten af tyverne, som nu sidder med våben i hænderne for første gang i deres liv. Og så løber tårerne. Krigen kommer tæt på – både for dem og for os. På trods af det finder de mod til at komme videre. Det er meget vigtigt for dem at sige, at de gerne vil arbejde. Måske det er en måde at holde fast i sig selv på og være med til at kæmpe.

Indtil videre er fire ukrainere kommet i arbejde. To har fået arbejde i hotel- og restaurationsbranchen. En enkelt kvinde har beholdt sit job inden for telebranchen i Ukraine og arbejder nu online fra Danmark. Og den fjerde er uddannet kostumedesigner og har fået arbejde i filmbranchen.

Flere kolleger på vej

På Ukraine-kontoret er der nu hektisk aktivitet, og ude på gangen sidder flere kvinder og børn og venter på at komme til samtale. Og Mette Kvist lægger heller ikke skjul på, at hendes arbejdsdag er forandret. I den seneste måned har hun haft samtaler med cirka 30 ukrainske flygtninge.

– Der er virkelig drøn på, for vi vil gerne hjælpe folk i gang så hurtigt som muligt. Det gælder hjælp til at søge opholdstilladelse og udfylde ansøgningskema, og når de har fået opholdstilladelserne, hjælper

OM PLUSTID

Plustid er en aftale, som du kan indgå med din arbejdsgiver om, at din ugentlige arbejdstid forhøjes ud over sædvanlig fuld tid på 37 timer med en tilsvarende forhøjelse af lønnen. En individuel aftale om plustid – maksimalt op til 42 timer om ugen – kan indgås efter tre måneders ansættelse.

Aftale om plustid bygger på frivillighed. Det vil sige, at arbejdsgiver ikke kan pålægge dig at gå på plustid, og du har heller ikke en ret til at gå på plustid.

Kontakt din tillidsrepræsentant eller regionskonsulent i Dansk Socialrådgiverforening, hvis du har spørgsmål til plustid og merarbejde. Find din konsulent på socialraadgiverne.dk/kontakt

OPNORMERING

Tillidsrepræsentant Heba Suleiman oplyser, at flygtningekrisen betyder, at der i integrationsafsnittet i Roskilde Jobcenter opnormeres med fem rådgivere. En socialrådgiver er startet, mens de øvrige er ansat pr. 1. juni. Af øvrige stillinger er der ansat tre ydelsesrådgivere, to virksomhedskonsulenter, tre projektmedarbejdere, fem tolke og fire viceværter.

→ vi dem med at søge om forsørgelsesydelse og med at få lavet en integrationsplan, hvor de som udgangspunkt kan få 20 timers danskundervisning om ugen. – Jeg forsøger at arbejde så fleksibelt som muligt. Jeg arbejder ikke mere end normalt, for jeg har små børn, men mange af mine kolleger gør. Vi er et beredskab, og vi skal have det til at fungere. Vi kører, mens vi lægger skinnerne, og det kan ikke undgås, at det giver et øget arbejdspress, konstaterer Mette Kvist.

Hendes arbejdstid er 30 timer om ugen, og hun har ansvar for cirka 50 sager – heraf er 10 pt. ukrainske flygtninge. Dansk Socialrådgiverforening anbefaler mellem 35 og 50 sager for en fuldtidsstilling.

I dag har hun ikke vagt på Ukraine-kontoret, men skal have møde med en ukrainsk kvinde.

– Jeg har afsat et par timer til mødet, hvor vi gennemgår regler og rammer, pligter og rettigheder. Sammen laver vi en kontrakt med mål for dansk og beskæftigelse med udgangspunkt i, hvad hun gerne vil. Bagefter skal jeg tale med et par af de andre borgere – de evakuerede afghanere om opstart af danskundervisning – de er også på vej ud i beskæftigelse.

”
Vi kører, mens vi lægger skinnerne. Det kan ikke undgås, at det giver et øget arbejdspress.

Mette Kvist, socialrådgiver

←
- Det er meget vigtigt for de ukrainske flygtninge at sige, at de gerne vil arbejde. Måske det er en måde at holde fast i sig selv på og være med til at kæmpe, reflekterer socialrådgiver Mette Kvist.

På spørgsmålet om hvorvidt modtagelsen af de ukrainske flygtninge betyder, at hun må nedprioritere andre opgaver, lyder svaret:

– Man kan jo kun bruge tiden én gang, og det kan godt være lidt frustrerende, at vi ikke kan nå det hele. Nogle borgere kommer til at vente eksempelvis med at få fulgt op på en handlingsplan om uddannelse eller en retning for beskæftigelse. Snart får vi flere kolleger, og så kan vi indhente det forsømte.

I akutberedskab hele tiden

Socialrådgiverne i Jobcenterets integrationsafsnit i Roskilde Jobcenter er ikke alene om at have travlt som følge af flygtningestrømmen fra Ukraine og særloven. Dansk Socialrådgiverforening har foretaget en rundspørge, der viser, at 80 procent af socialrådgiverne, som arbejder med at modtage ukrainske flygtninge giver udtryk for, at de har eller forventer at få travlt (se side 23).

– På den lange bane skal vi passe på, at vi ikke brænder lyset i både den ene og anden ende – og midt på, siger Anja Lund og griner. Hun skynder sig at tilføje, at de har masser af jobopslag ude, hvor de søger efter socialrådgivere, socialformidlere og jobkonsulenter. De ved ikke, hvor mange nye kolleger, de får brug for, og derfor har de ikke skrevet noget om antal i jobannoncerne.

Lige som 80 procent af socialrådgiverne, som arbejder med at modtage de ukrainske flygtninge, giver udtryk for i Dansk Socialrådgiverforenings rundspørge, vurderer hun også, at der er risiko for, at andre borgere kan blive nedprioriteret som følge af travlheden med flygtningene fra Ukraine.

– Det er ikke ting, som står og larmer, men ting som vi normalt ville have gjort i dag, og som vi nu må udsætte i et par dage. Og i enkelte tilfælde er der opgaver, som jeg har vurderet kan udsættes et par uger. Jeg tror, at borgere set udefra måske vil sige, at vi ikke ringer lige så hurtigt, som vi normalt gør. Det går ikke ud over andre nyankomne flygtninge, men borgere, som allerede er i et forløb.

Et kig tilbage i kalenderen viser, at Anja Lund og kollegerne i jobcentret holdt møde om 'beredskabsdrøftelser' den 14. marts. Små tre uger efter, at den russiske invasion af Ukraine var startet. Den største udfordring er ifølge Anja Lund, at de ikke helt ved, hvad de skal forberede sig på.

– Det er lidt lige som at være i et akutberedskab hele tiden. Før påske løb vi efter, at vi skulle huse i omegnen af 450 personer inden påske, og det var med udgangspunkt i, at der ville komme 20.000 ukrainske flygtninge til Danmark. Hvad nu, hvis der kommer 100.000 – så er Roskildes andel 1800-2000 flygtninge, hvis man kigger på den kommunale fordelingsnøgle.

– Vi skal have et beredskab, der er stort nok til at håndtere en ukendt størrelse. Vi ved ikke ret mange dage i forvejen, hvor mange flygtninge, vi skal tage imod. Hvis vi regner med, at der kommer 10, kommer der måske 20. Eller hvis vi satser på 20 samtaler, så

FÆRRE INTEGRATIONSSTILLINGER

I de seneste år har Roskilde Kommune nedskaleret integrationsindsatsen i takt med, at asyltallet er faldet. Tilbage i 2015, hvor de syriske flygtninge kom, var der cirka 10 socialrådgivere, mens der i dag er godt fire fuldtidsstillinger.

En undersøgelse, som Politiken Research har gennemført blandt alle landets kommuner, viser samme tendens. 66 kommuner har svaret, og heraf har 50 kommuner skåret i antallet af integrationsmedarbejdere. Det svarer til 214 fuldtidsstillinger på integrationsområdet siden 2015, skriver Politiken.

kommer der måske kun fem flygtninge. Vi kan altid løse nogle administrative opgaver, men vi kan ikke med kort varsel udnytte ressourcerne optimalt som eksempelvis at indkalde en anden borger til samtale.

Kvalifikationer frem for etnicitet

Der har været kritik af, at særloven favoriserer ukrainske flygtninge på bekostning af andre grupper af flygtninge. Anja Lund kan godt forstå kritikken, men oplever det ikke som et dilemma i sit eget arbejde.

– Når de først står hos mig, gør det ikke nogen forskel, hvor flygtningene kommer fra, for den lovgivning de er omfattet af, er præcis den samme. Det er ikke i forhold til vores del af opgaven, at ukrainerne bliver favoriserede. Om du kommer fra Ukraine, Afghanistan eller et helt tredje sted til Roskilde Kommune, så starter de på samme vilkår hos os. Det er den samme lovgivning, de er omfattet af, og de samme tilbud, de skal have.

– Det er tiden, inden de kommer ud i kommunen, der er anderledes for dem – at det går hurtigere med

De to søstre Ruzanna og Susanna Mailian er flygtet fra byen Poltava i Ukraine. De har efterladt deres forældre og 23-årige bror i Ukraine. Han skal være klar til at gå i krig. Søstre ønsker at komme i arbejde så hurtigt som muligt, så de kan hjælpe deres familie og land.

at få opholdstilladelse. Og der kan jeg da godt tænke, at når vi nu evakuerer folk, som har arbejdet med og for os i Afghanistan, hvorfor tog det så flere måneder at vedtage særloven for evakuerede fra Afghanistan og dermed mange måneder, før de kunne komme videre med deres liv.

Anja Lund understreger, at selv om arbejdsgiverne står på spring for at ansætte ukrainske flygtninge, mener hun ikke, at det er socialrådgivernes opgave at sortere i ansøgerne for at sikre arbejdsgiverne en person med en bestemt national oprindelse.

– Hvis en arbejdsgiver har ledige job og pointerer, at der vil blive set positivt på ansøgere fra Ukraine,

Anja Lund taler med Ruzanna og Susanna Mailian om, at det vil være oplagt for dem at købe en cykel. De bor 4,9 kilometer fra jobcenteret, og i Roskilde Kommune er det politisk besluttet, at der skal være over fem kilometer mellem hjem og tilbudssted, før der kan bevilges godtgørelse til transport.

FORDELING AF UKRAINSKE FLYGTNINGE

På Udlændingestyrelsens hjemmeside us.dk kan du se, hvor mange flygtninge fra Ukraine, som har ansøgt om ophold efter særloven, og hvordan flygtningene pt. er fordelt på de enkelte kommuner.

Det er Udlændingestyrelsen, som står for at oprette en særlig fordelingsnøgle, som ud over de nuværende kommunekvoter skal sikre en jævn fordeling af de ukrainske flygtninge mellem kommunerne. De nærmere økonomiske rammer for kommunerne kendes først, når regeringen og KL har forhandlet en ny økonomiaftale for 2023 på plads til sommer.

vil vores tilbagemelding være, at det er dejligt med nogle åbne døre, men vi har altså også andre med de efterspurgte kvalifikationer. Det kunne være en flygtning fra Syrien eller Afghanistan. Vi skal med kyshånd tage imod alle de åbne døre, der er, men også melde bredt tilbage med den borgergruppe, vi har, med de rette kvalifikationer.

Fremtiden

Anja Lund begynder at trippe lidt – hun vil gerne i gang med dagens arbejde, men først skal hun køre søstrene Ruzanna og Susanna Mailian tilbage til det nedlagte Sankt Hans Hospital, hvor hun hentede dem klokken halv otte i morges. Indtil videre er de glade for at bo der.

– Vi kender ikke situationen i andre lande, men her har vi alt, hvad vi har brug for. Køkkengrej, tøj og håndklæder. Danmark er et meget smukt land, og folk er virkelig flinke. Men det er ikke vores hjem. Lige så snart situationen bliver bedre i Ukraine, vil vi tilbage.

De seneste fire år har de begge som nævnt boet og arbejdet i Polen. De tog hjem til deres forældre, da krigen brød ud 24. februar. Og nu vil de helst bo i Ukraine. Ruzanna Mailian siger:

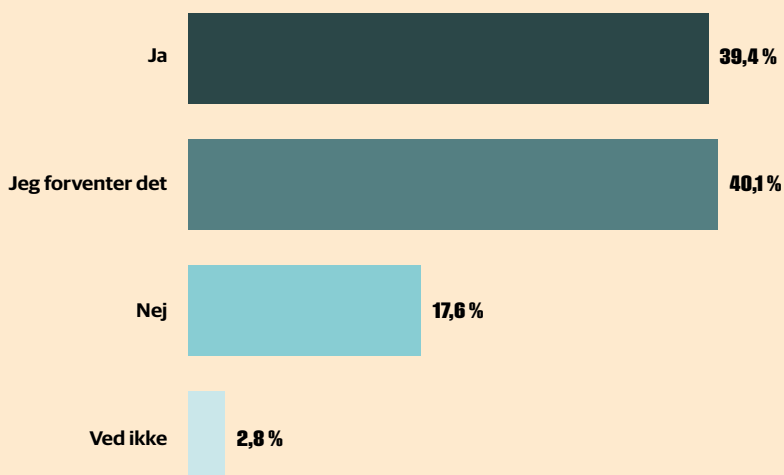
– Når du er ung, tænker du, at hele verden venter på dig, så det var for at prøve noget nyt, at vi tog til Polen. Det var første gang, vi besøgte et andet land. Og vi forestillede os, at vi skulle bo i udlandet. Men nu har vi besluttet, at vi vil bo i Ukraine. Vi vil tilbage og genopbygge vores land efter krigen og leve i et frit og uafhængigt land. Vi drømmer om at åbne en lille restaurant i vores by, og hjælpe andre, som mangler mad eller penge. Vi håber, at vi kan komme tilbage til Ukraine til september.

Efterskrift: Godt en uge efter, at fagbladet havde interviewet socialrådgiverne og de to søstre, landede der en mail i redaktionens indbakke fra socialrådgiver Mette Kvist: "Vil blot lige fortælle, at de ukrainske kvinder, I lavede interview med, allerede er kommet i job. De starter i restaurationsbranchen på mandag".

OTTE UD AF TI SOCIALRÅDGIVERE OPLEVER ØGET ARBEJDSPRES

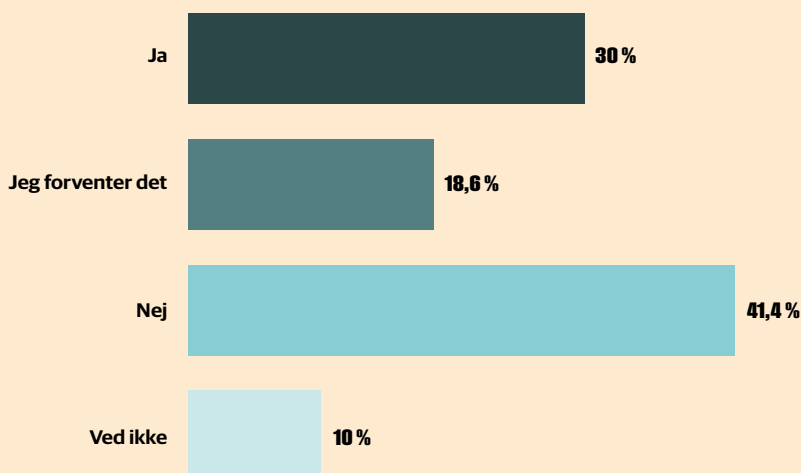
Øget arbejdspress

Oplever du et øget arbejdspress som følge af modtagelse af ukrainske flygtninge?

Opnormeringer på vej

Er din arbejdsplads i færd med at opnormere med henblik på at kunne tage imod ukrainske flygtninge?

DE UKRAINSKE FLYGTNINGE, der ankommer til Danmark, skal i første omgang have en midlertidig bolig og hjælp til at søge om opholdstilladelse. Her spiller socialrådgivere i alle landets kommuner en vigtig rolle. Fire dage efter, at de ukrainske flygtninge har fået opholdstilladelse, overtager kommunerne ansvaret for integrationen, og så skal socialrådgiverne i gang med at sikre, at de får de rette ydelser, sociale indsatser og beskæftigelsesrettede tilbud.

80 procent af de socialrådgivere, der har en rolle i forhold til at tage imod ukrainske flygtninge, oplever et øget arbejdspress eller forventer, at det kommer til at ske. Og 80 procent af dem, der allerede arbejder med at modtage ukrainske flygtninge, oplever at måtte nedprioritere andre arbejdsopgaver. Det viser en rundspørge, som Dansk Socialrådgiverforening har lavet blandt de kommunalt ansatte socialrådgivere.

Arbejdspreset viser sig primært på beskæftigelsesområdet og integrationsområdet. To tredjedele af dem, der har så travlt, at de må nedprioritere andre opgaver, arbejder i forvejen med integration. De, der forventer et øget arbejdspress, arbejder primært på beskæftigelsesområdet og med børn og familier.

DS kræver fokus på arbejdsmiljø

Mange kommuner er allerede i gang med at ansætte flere socialrådgivere for at kunne varetage de ekstra arbejdsopgaver. Men det er vigtigt, at alle kommuner følger med, så arbejdspreset ikke kommer til at gå ud over socialrådgivernes øvrige arbejdsopgaver eller deres arbejdsmiljø, understreger Mads Bilstrup, formand for Dansk Socialrådgiverforening.

– Og så vil jeg opfordre kommunerne til at bruge nogle af de gode erfaringer, vi gjorde os under corona-krisen. Både digitale løsninger og suspendering af nogle af de rigide regler frigav ressourcer til de ledige, der havde mest brug for hjælp. Den mulighed ville også gavne nu, når der kommer et stort pres i forbindelse med de ukrainske flygtninge, siger han.

Læs også lederen side 30

Rundspørgen er sendt til alle medlemmer af Dansk Socialrådgiverforening, som arbejder i en kommune. 343 socialrådgivere har svaret på rundspørgen. Af dem har 142 en rolle i forhold til at modtage ukrainske flygtninge. Det er disse 142 socialrådgivere, der har svaret på spørgsmålene om arbejdspress og opnormeringer.

Forsker:

UKRAINSKE FLYGTNINGES VEJ TIL JOB KAN VÆRE LANG

Selv om kvinderne, som er flygtet fra krigen i Ukraine, vil have lettere ved at finde arbejde end tidligere flygtninge, advarer forskningsprofessor Jakob Nielsen Arendt fra Rockwool Fonden mod at skrue forventningerne for højt op. Fra flere sider er der ellers store forventninger til, at de ukrainske kvinder, som er flygtet fra krigen, udgør en stor arbejdskraftreserve.

Af Susan Paulsen

FORESTILLINGEN OM, at de ukrainske flygtninge kan komme direkte i arbejde, skal justeres. Man kan ikke bare regne med, at de strømmer ud på arbejdsmarkedet.

Det vurderer forskningsprofessor Jacob Nielsen Arendt fra Rockwool Fonden. Og den væsentligste forklaring på udfordringerne i forhold til at komme i job er, at kvinderne ikke selv har valgt at komme til Danmark for at arbejde, men er på flugt.

– De ukrainere, der har boet i Danmark, før krigen brød ud, har selv valgt det. Og det er en afgørende forskel. Den gruppe kvinder, som er på flugt, har ikke nødvendigvis de kompetencer, som danske arbejdsgivere efterspørger. Desuden har flere et mentalt underskud eller helbredsproblemer, fordi de er flygtet fra krig, forklarer Jacob Nielsen Arendt.

Fra flere sider er der ellers store forventninger til, at de ukrainske kvinder, som er flygtet fra krigen, udgør en stor arbejdskraftreserve. Tidligere udlændinge- og integrationsminister Mattias Tesfaye (S) har senest truffet beslutning om, at ukrainere kan arbejde, hvis de har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter særloven. Tidligere har det først kunnet ske, når opholdstilladelsen var i hus.

Ukrainere er veluddannede

Rockwool Fonden har for nylig offentliggjort et forskningsprojekt om læren af 40 års integrationspolitik for flygtninge, hvor forskningsprofessor Jakob Nielsen Arendt har været medforfatter. Og han er

enig i, at der er en række faktorer, som indikerer, at de ukrainske kvinder vil have lettere ved at finde arbejde end tidligere flygtninge. De ukrainske kvinder er relativt veluddannede og har en høj beskæftigelsesfrekvens i deres hjemland sammenlignet med tidligere flygtningegrupper.

Hidtil er de største flygtningegrupper i Danmark kommet fra Bosnien i 1990'erne og Syrien i 2015. For begge grupper har kvindernes beskæftigelsesfrekvens i hjemlandet ligget et stykke under danske kvinders. Meget tyder på, at de fleste ukrainske kvinder, som kommer til Danmark, er vant til at arbejde og derfor vil have lettere ved at få job i Danmark. Seks ud af ti kvinder i den erhvervsaktive alder deltager på arbejdsmarkedet i Ukraine. Det er ikke lige så mange som i Danmark, hvor tre ud af fire kvinder er på arbejdsmarkedet. Men næsten. Og det er markant flere end i Bosnien og Syrien (se figur 27).

– Selv for ukrainere, der er kommet til Danmark uden at være flygtet, er beskæftigelsen ikke høj i de første par år. Derudover kan vi se, at de kvinder, der er flygtet fra det tidligere Jugoslavien og de tidligere Sovjetstater ganske vist når et højt beskæftigelsesniveau – op mod 60 procent – men det tager rigtig lang tid. Og sådan som vi tolker tallene, afspejler det netop den specielle situation man er i, når man flygter. Det tager tid at etablere sig, og mange har nogle fysiske og psykiske mén, og er derfor begrænset i deres arbejdsevne.

Derfor kan beskæftigelsesfrekvensen for kvinder fra de tidligere sovjetstater udgøre et mere realistisk skøn for, hvordan det vil gå de kvindelige ukrainske flygtninge, pointerer Jacob Nielsen Arendt.

Han henviser til, at de tidligere sovjetstater har en sammenlignelig arbejdsmarkedskultur og til en vis grad et sammenligneligt uddannelsessystem og sprog, og det er tre faktorer, som vil have væsentlig betydning for, hvor nemt det er at finde arbejde.

Sproglige barrierer

På trods af disse positive faktorer mener Jacob Nielsen Arendt som nævnt, at der er en række grunde til at neddrole forventningerne. Ukrainerne har et andet alfabet, og engelsk er ikke et obligatorisk fag i skolen, hvilket er en udfordring, som måske er blevet overset i begejstringen over muligheden for mere arbejdskraft.

– Der vil helt sikkert være nogle sproglige barrierer, og så er der tale om en bredere gruppe med forskellige arbejdserfaringer og forskellige uddannelsesniveauer end den gruppe, der før krigen er kommet til Danmark. De ukrainere har haft en viden om, at der har været et arbejdskraftbehov for netop deres kompetencer. Det har kvinderne, som er flygtet fra Ukraine, ingen chancer for at vide noget om – de er jo helt uforberedte på at komme til Danmark. Også sammenlignet med andre flygtninge – fordi det er gået så stærkt, forklarer Jacob Nielsen Arendt.

Ifølge Jacob Nielsen Arendt kan den fordelingsnøgle, som myndighederne bruger til at fordele flygtninge geografisk mellem kommunerne, også være en barriere for, at ukrainere kommer i job.

– Når der bruges en fordelingsnøgle, hvor folk spredes, så vil der også være nogle, der havner i områder med lav efterspørgsel på arbejdskraft og dårlige transportmuligheder. Når antallet af flygtninge bliver så stort, som det ser ud til lige nu, er der andre hensyn at tage end jobmulighederne, men

UDDANNELSE I UKRAINE

- Ukraine er et land med en veluddannet befolkning og med relativt store uddannelsesudgifter – 6 procent af BNP, hvilket stort set er på niveau med Danmark.
- Den obligatoriske skolegang blev i 2018 øget fra 11 til 12 år (mod Danmarks 10 år).
- Stort set alle unge af begge køn deltager i uddannelse op til og med ungdomsuddannelsesniveau.
- Mere end 80 procent fortsætter til videregående uddannelse.
- Kvaliteten af uddannelsen er dog ofte lavere end i mange vestlige lande, og mange unge uddanner sig derfor i udlandet.

Kilde: Oversigtsstudie "Læren af 40 års dansk integrationspolitik for flygtninge", Rockwool Fondens Forskningsenhed og University College London.

de flygtninge, der kommer til et lokalområde med bedre beskæftigelsesmuligheder, har markant højere beskæftigelse fire år senere.

Forventer at komme hurtigt hjem

Jacob Nielsen Arendt understreger, at det, at kvinderne ankommer uden deres ægtefælle, kan påvirke deres motivation til hurtigt at søge arbejde – og det kan både have positiv og negativ effekt på integrationen. En hurtig overgang til arbejde, kan føre til et dilemma på længere sigt. Dilemmaet består ifølge analysen i, at det vil gavne ukraineres tilknytning til det danske arbejdsmarked på sigt at lære dansk, men at flygtninge, der kommer hurtigt i job, ofte nedprioriterer undervisning i dansk.

De ukrainere, der har boet i Danmark, før krigen brød ud, har selv valgt det. Og det er en afgørende forskel. Den gruppe kvinder, som er på flugt, har ikke nødvendigvis de kompetencer, som danske arbejdsgivere efterspørger.

Jacob Nielsen Arendt, forskningsprofessor, Rockwool Fonden

→ – Ingen ved, hvor længe krigen varer, og mange ukrainere håber på at komme hurtigt hjem. Det kan mindske incitamentet til at lære dansk yderligere. Hvis de ukrainske flygtninge ender med at blive her i lang tid, som det er sket for andre flygtningegrupper, vil det ud fra de hidtidige erfaringer være en god idé at fokusere på, at de lærer dansk. Det skaber fundamentet for en varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Derudover kan de manglende sprogkunderskaber være en barriere for at opnå permanent ophold, og det kan virke demotiverende.

Kvindens omsorgsfunktion

Ifølge Rockwool Fondens analyse bruger kvinder mere tid på at etablere sig end mænd, blandt andet fordi de i højere grad har en omsorgsfunktion. Og det gælder i udpræget grad for de ukrainske flygtninge, fordi mange kommer alene med deres børn.

– Det er en helt ny situation, at kvinderne ankommer uden ægtefæller. Det vil være naturligt, at de har et fokus på, at deres børn trives og får en god start i skole eller daginstitution og i det hele taget får etableret noget, der minder om en almindelig hverdag. Det kræver en del mentale ressourcer. Samtidig med, at de er alene om det, har de stadig deres ægtefælle og anden familie i Ukraine, som kvinderne bekymrer sig om. Og det gør børnene selvfølgelig også.

Chok og utryghed

Socialrådgiver Mette Blauenfeldt, som er chef for Viden & Udvikling i DRC, Dansk Flygtningehjælp, forklarer, hvordan det i høj grad trækker på de mentale ressourcer at flygte fra krig til et andet land, mens

De ukrainske flygtninge vil være fysisk til stede her i Danmark, men mentalt vil mange af dem være i Ukraine og bekymre sig om, hvad der foregår der.

Socialrådgiver **Mette Blauenfeldt**, socialrådgiver og chef for Viden & Udvikling i DRC, Dansk Flygtningehjælp

man efterlader nogle af sine kære i det krigsramte land.

– Mange mennesker oplever en fornemmelse af uvirkelighed og chok, når deres land rammes af krig. Man mister hele sin identitet og den måde, som man har levet på før. Og det er ikke noget, man mentalt kan forberede sig på. Der vil være nogle, som har oplevet krigshandlinger, set lig i gaden og lignende, og det kan være grobund for en grundlæggende utryghed for de ukrainske flygtninge, som kommer hertil, forklarer Mette Blauenfeldt.

Og det kan naturligvis også have betydning for, om de kommer hurtigt i arbejde.

– For nogle vil det have en rehabiliterende effekt at komme i arbejde. At komme ud og få genetableret en hverdag, tjene sine egne penge og have noget fornødt at tage sig til. For andre vil helingen være at passe på børnene og sørge for at følge dem meget tæt i

DET VISER FORSKNINGEN

GEOGRAFISK SPREDNING. Når flygtninge bliver spredt geografisk i Danmark, kommer de til områder med vidt forskellige beskæftigelsesmuligheder. Det kan begrænse flygtningenes beskæftigelse på længere sigt.

TIDLIG JOBTRÆNING. På den korte bane har tidlig jobtræning fået flere flygtninge hurtigere i beskæftigelse. Men jobtræning tager tid fra danskundervisning, hvilket kan tage luften ud af de langvarige effekter.

TIDLIG JOBSTØTTE. Udenlandske studier viser, at en intensiv beskæftigelsesstøtte – enten generelt i form af øgede bevillinger til jobcenteret eller i form af, at sagsbehandlere har mere tid til den enkelte – gavner flygtninges beskæftigelse.

SPROGKURSER. Det øger flygtninges beskæftigelse på lang sigt at deltage i sprogkurser.

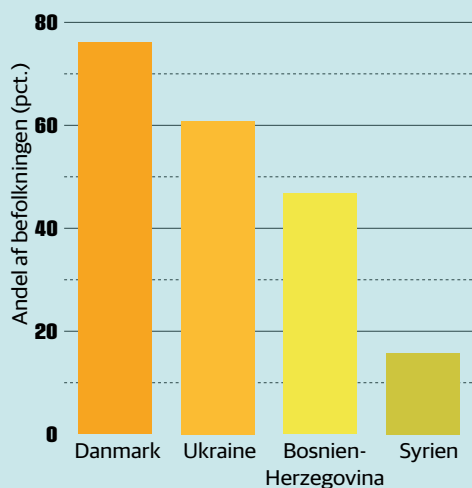
LAVERE SOCIALE YDELSER. Der er solid evidens for, at niveauet for sociale ydelser har betydning for, hvor hurtigt flygtninge kommer i job. Lave sociale ydelser ser dog ikke ud til at give de ønskede langsigtede effekter, men har i stedet betydelige negative konsekvenser for både flygtningene selv og deres børn.

STRAMNINGER. Reglerne for permanent ophold er strammet flere gange i Danmark. På lang sigt kan det forværre integrationen på arbejdsmarkedet.

Kilde: Oversigtsstudie "Læren af 40 års dansk integrationspolitik for flygtninge", Rockwool Fondens Forskningsenhed og University College London.
Læs mere på rockwoolfonden.dk/publikationer

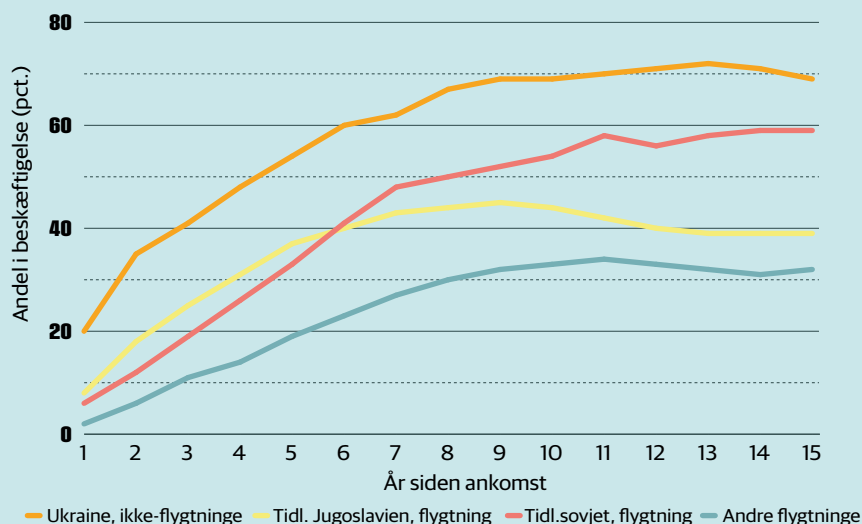
Figur 1
**Stor forskel på kvinders
arbejdsmarkedsdeltagelse**

Arbejdsmarkedsdeltagelsen for 15-64-årige kvinder i deres hjemland 2019

Figur 2
**Det tager lang tid,
før flygtninge kommer i job**

Andel i beskæftigelse opdelt på år siden ankomst til Danmark

”
For nogle vil det have en rehabiliterende effekt at komme i arbejde. For andre vil helingen være at passe på børnene og sørge for at følge dem meget tæt i forhold til deres nye hverdagsliv.

Socialrådgiver Mette Blauenfeldt,
chef for Viden & Udvikling i DRC, Dansk Flygtningehjælp

forhold til deres nye hverdagsliv. At bygge nye relationer med naboer eller andre nære og ikke mindst at holde kontakten med dem, som er tilbage i Ukraine. Så vi bliver nødt til at lytte til, hvad de enkelte mennesker har brug for.

Mette Blauenfeldt understreger, at når arbejdsgiverne ansætter ukrainske flygtninge, kræver det en vis fleksibilitet i ansættelsen.

– Der vil være nogle, som måske kan arbejde, men ikke kan arbejde så hurtigt, og ikke så mange timer, som de selv troede. Det er jo mennesker, som er midt i en krig. De har typisk efterladt sig familie derhjemme. Deres mand, voksne sønner eller gamle forældre. De vil være fysisk til stede her i Danmark, men mentalt vil mange af dem være i Ukraine og bekymre sig om, hvad der foregår der. Så det mentale overskud, som man normalt bruger, når man er ny på en arbejdsplads og skal lære nye arbejdsrutiner og kolleger at kende, er ikke nødvendigvis til stede.

Mette Blauenfeldt vurderer, at mange af de ukrainske kvinder også vil få brug for hjælp til at finde ud af, hvordan de skal tackle børnenes følelser og reaktioner på at have forladt en normal hverdag, hvor de har sagt farvel til deres far og mange af deres venner.

– Det er en kæmpe opgave, som socialrådgiverne står midt i – med nye kolleger, som måske aldrig har arbejdet med flygtninge før.

FIRE SOCIALRÅDGIVERE OM UDFORDRINGER UNDER FLYGTNINGEKRISEN

Hvad er status på situationen, og hvad oplever du som den største udfordring i arbejdet med at tage imod de ukrainske flygtninge? Det har vi spurgt fire socialrådgivere om.

Af Susan Paulsen

DET HAR VÆRET EN KAOTISK START

Chiarra Petreni

Socialrådgiver, Gentofte Kommune, Erhverv, Beskæftigelse & Integration.
Formand for DS' Faggruppen Integration

– Det har været en kaotisk start, hvor vi var usikre på retningslinjerne. Skal de kvindelige ukrainske flygtninge regnes for enlige forsørgere, når deres mænd er blevet i Ukraine? Er man berettiget til børnetilskud efter særloven? Og skal smykkebogen også gælde ukrainere? Smykebogen fandt politikerne hurtigt ud af ikke skulle omfatte ukrainere – og pt. regnes de gifte kvinder ikke for enlige forsørgere, men det er der nu et politisk ønske om at lave om på.

– Nogle af mine kolleger kommer oprindeligt fra lande udenfor EU, og er påvirket af forskelsbehandlingen. Og fra mine kolleger i Ungecenteret hører jeg, at nogle af de unge flygtninge er sure over det samme.

– Vi er nogle af de heldige, som ikke har oplevet, at vores kolleger er blevet afskedigede i takt med, at der ikke kom så mange flygtninge. Inden den nuværende flygtninge-

gekrise blev mange integrationsafdelinger lukket og slukket – eller lagt sammen med andre afdelinger – og de skal nu ud at finde nye medarbejdere. Det er noget af en udfordring at få helt nye ind, måske uden erfaring fra integrationsområdet.

– Vi er ved at forny indsatsen for de langtidsledige på kontanthjælp, og det er ærgerligt, at mediernes og samfundets opmærksomhed i høj grad rettes mod de ukrainske flygtninge og væk fra vores egne udsatte borgere. Det er en målgruppe, som er svær at arbejde med, hvilket også gør det svært at rekruttere gode medarbejdere til den opgave.

– Generelt er arbejdspresset til at få øje på, og vi er også blevet tilbudt at få udbetalt overarbejde, hvis vi vil. Selv foretrækker jeg at "flekse" og holde fri på et andet tidspunkt. Vi er også i gang med at opnormere.

VOLDSOMT RAMT AF KRIGEN

Trine Lysholm

Socialrådgiver, arbejder med ydelser i Center for Job og Social Service, Greve Kommune. Bestyrelsessuppleant i DS' Faggruppen Integration

- De ukrainske flygtninge, som kommer nu, har det dårligere end dem, der kom som nogle af de første. De er voldsomt ramt af krigen og deres oplevelser under flugten. Jeg havde en ældre kvinde til modtagelsessamtale. Hun fortalte, at hun måtte kaste sig ned på køkkengulvet under et voldsomt bombardement af familiens hus. Hun så, at naboerne ikke nåede at redde sig ud. Selv fik hun en varig høreskade, og har nu efterladt sin 18-årige søn og sin mand i Ukraine.

- Vi har været samlet til møde på tværs af forvaltningerne for at koordinere vores indsats. Eksempelvis i forhold til ukrainske børn med adfærdsvanskeligheder/ADHD, gangbesværede og flygtninge, som har brug for hjælpemidler. Vi har hver især brug for at vide, hvor de skal hen i systemet, så de hurtigt kan få den nødvendige hjælp. Og jeg har lavet underretninger på flere af børnene, fordi de har brug for støtte.

- Der er meget lidt tid til mit normale arbejde, hvilket betyder, at jeg og mine kollegaer er maksimalt presset og hele tiden er bagud med opgaver. Jeg har nogle rigtig lange dage. Dels er det dem, der har fået ophold, som kommer til modtagelsessamtale, hvor de også får tid til samtale i jobcenteret, på sprogskolen og i pladsanvisningen. Dels er det værterne for de cirka 50 privatindkvarterede. De skal også have "ydelser". Derudover har vi på skift vagttelefonen - en akutlinje for ukrainere - om lørdagen mellem klokken 10 og 12, og der er pt. forhandlinger om, hvorvidt vi kan få et rådighedstillæg for det.

ALLE BURDE VÆRE LIGE FOR LOVEN

Ann Schneider

Socialrådgiver, ydelsescenteret, Aalborg Kommune

- Jeg oplever det som frustrerende at være i et integrationsteam under en særlov. Vi har 'eliteflygtninge', som skal behandles rigtig godt, og som på fire dage kan få ophold og bolig. Samfundet står i kø for at hjælpe de ukrainske flygtninge med alt fra fribilletter til DSB til gratis tandlæge og fri adgang til legeland. Derudover fritages ukrainere for at stå til rådighed de første tre måneder. Og så har vi de almindelige flygtninge, hvor nogle af dem har opholdt sig i årevis i et asylcenter.

- Det virker som om, at regeringen har lavet en særlov for ukrainere, fordi flygtninge-

politikken generelt er for stram. På den ene side, er det dejligt at særloven tilgodeser ukrainerne, men på den anden side er det svært at være i, når alle burde være lige for loven. Det kan ikke være rigtigt, at man på grund af religion, hudfarve eller land bliver sat bagerst i køen.

- Generelt er det en udfordrende tid. Vi har ret travlt. Når vi åbner klokken 10, kan vi nemt tælle 40 ukrainere, som skal have ydelser og hjælp til at få skattekort. Heldigvis ansætter vi løbende nye folk.

JEG SCREENER BØRN MED ANDEN LEDSAGER

Mette Just Pedersen

Social koordinator, Center Sjælsmark, tillidsrepræsentant for socialrådgivere på Røde Kors' asylcentre,

- Udrejsecenter Sjælsmark er lavet om til et midlertidigt modtagecenter for ukrainere. Vi er et slags transitcenter. Ukrainerne er her kun i få dage, hvorefter de bliver sendt ud på andre asylcentre, og jeg har fået markant mere travlt. Min primære opgave er at screene børn, som kommer med anden ledsager - altså uden deres forældre. Det kan være sammen med bedsteforældre, ældre søskende, eller en mor, som har taget sin datters veninde med på flugt.

- Da de ukrainske flygtninge højst er i asylsystemet en måneds tid, skal jeg meget hurtigt nå at få kontakt med børn med anden ledsager. Jeg rejser rundt på asylcentre i hele landet, og har samtaler med både børnene og anden ledsager.

- Jeg italesætter adskillelsen fra forældrene og siger for eksempel: "Jeg ved fra mange af de børn, jeg snakker med i samme situation som dig, at de er bekym-

rede for deres forældre - og også kan være bange for at være alt for glade. For kan man det, når man savner sine forældre? Og samtidigt er de bange for at være alt for kedede af det, for de vil heller ikke gøre deres ledsager ked af det. Hvad tænker du om det, jeg fortæller?" Under samtalen kan ledsager se, hvordan børnene reagerer, og jeg kan se, hvordan ledsager reagerer. Det er et vigtigt signal, at vi må tale om det, der er svært. De har alle en smerte med sig.

- Derudover har jeg fokus på, hvordan kontakten til forældrene er, og jeg vurderer også, om ledsager er i krise. Og hvis andre af ukrainerne udviser tegn på mistrivsel eller har særlige behov, kan de blive indstillet til en tværfaglig samtale - hvorefter vi sammen finder de indsatser, der er behov for, eller inddrager kommunen via en underretning. Jeg formidler oplysningerne videre til deres kommende asylcenter eller kommune.

Mads Bilstrup Formand for Dansk
Socialrådgiverforening**Ditte Brøndum**Næstformand for Dansk
Socialrådgiverforening

ALLE FLYGTNINGE BØR MODTAGES SÆRLIGT

DET ER LÆNGE siden, Danmark har taget så varmt imod flygtninge, som vi heldigvis modtager de ukrainske. En stor del af de 100.000 ukrainere, som kan være på vej til Danmark, har nu været her nogen tid. Fra start har et bredt flertal på Christiansborg taget imod ukrainerne med åbne arme og særlov. Jeg håber, at den varme velkomst også gælder fremtidige flygtninge uanset oprindelse.

Socialrådgivere spiller en vigtig rolle i modtagelsen af de ukrainske flygtninge. Det viser blandt andet historien om Anja Lund og kollegerne, som tager imod de ukrainske flygtninge i det nyoprettede Ukraine-kontor i Roskilde Kommune, og rundspørgen blandt Dansk Socialrådgiverforenings medlemmer.

Socialrådgiverne går til den fælles samfundsopgave med ildhu. Samtidig svarer knap 80 procent i rundspørgen, at de oplever eller forventer et øget arbejdspress med den nye opgave. Det går ud over andre borgere. Og socialrådgivernes arbejdsmiljø. Undersøgelsen viser heldigvis også, at mange kommuner allerede er ved at ansætte flere socialrådgivere. Men det er vigtigt, at alle kommuner følger med.

Dertil oplever socialrådgivere, som er med til at implementere særloven, hvordan

de nye flygtninge bliver budt velkommen på en måde, som ikke gjaldt i 2015, hvor syrere blev tvunget på flugt, og en lille del af dem endte i Danmark.

Det er en rigtig vanskelig og u hensigtsmæssig situation for socialrådgivere at skulle for-

**„
Skal integrationen lykkes, skal der følge ressourcer med de politiske beslutninger. Også for ikke at skabe et a- og et b-hold blandt flygtninge.**

skelsbehandle flygtninge, der uanset hvor de er flygtet fra, har brug for hjælp til at blive en del af fællesskabet.

Udover at kende lovgivningen om ydelser, ophold, bolig og beskæftigelse, ved socialrådgivere om nogen, at det kræver en helhedsorienteret indsats, som tager højde for den krise, mange vil være i, fordi de er flygtet fra krig, deres hjem, en velkendt hverdag, familie og venner.

Skal integrationen både nu og på lang sigt lykkes godt, er det vigtigt, at der følger ressourcer med de politiske beslutninger. Også for ikke at skabe et a- og et b-hold blandt flygtninge.

For nogle kan det ikke betale sig at tage et lavtlønsarbejde, da de får mindre at leve for om måneden, når de skal i gang med at betale af. Det skal vi se på, for det giver ingen mening at betale overførselsindkomst til folk, der både kan og vil arbejde, men hvor strukturerne omkring gæld holder dem tilbage.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF)
om kontanthjælpsmodtageres gæld til det offentlige,
i Altinget den 21. april

»Vi ved fra tidligere undersøgelser, at en del af dem må prioritere mellem ordentlig mad og receptpligtig medicin, fordi de ikke har råd til begge dele [...] Vedvarende stigende priser, uden at sociale ydelser reguleres op, så de følger prisstigningerne, kan i sidste ende betyde, at vi vil se flere, der lever i fattigdom«.

Kira West, formand for Rådet for Socialt Udsatte, i Politiken den 31. marts

Undskyld, men..... 800 siders evaluering af inklusionsreformen og ikke ét eneste sted har man spurgt børnene, hvordan de oplever det?! Al respekt for lærere og skoleledere, men børn er værd at lytte til. Især når det handler om dem #dkpol @RosenkrantzT

Børns Vilkår på Twitter den 29. marts

Det seneste halve år har jeg nærmest ikke kunnet tænke på andet, end hvad der sker med den handi-cappil. Det er frustrerende og irriterende, at man skal være afhængig af en masse papirarbejde for at komme ud at køre en bil og blive mere selvstændig

Victoria Viby, født med rygmarvsbrok og sidder i kørestol, til dr.dk den 16. april

Forslaget om ekstra hjælp til ukrainerne viser to ting: For det første, at særbehandlingen af ukrainerne sammenlignet med flygtninge fra andre af verdens brændpunkter fortsætter. For det andet, at selvforsørgelses- og hjemrejseydelser til alle andre flygtede kvinder, der har måttet efterlade gemalen, er for lav.

Det er positivt at åbne for, at ukrainske kvinder får en ydelse, der gør dem i stand til at betale en bolig, indtil de får fodfæste på arbejdsmarkedet. Men det er diskrimination, hvis denne åbning ikke udvides til at gælde for alle andre flygtninge, der er i en tilsvarende situation.

Ulrik Dahlin, journalist og lederskribent, i Dagbladet Information den 23. april

En af de største udfordringer, vi står med, er at rekruttere medarbejdere til velfærdsområderne, og det gælder også integrationsmedarbejdere

Peter Rahbæk Juel (S), formand for arbejdsmarkeds- og borgerserviceudvalget i Kommunernes Landsforening, Politiken den 11. april

Mie Vode Moll
Formand, Region Syd

Rasmus Balslev
Formand, Region Øst

Trine Quist
Formand, Region Nord

Ida Louise
Jervidal

Karina Rohr
Sørensen

Nancy
Pelle

Louise
Marie Friis

Sundheds-
socialrådgiver,
Odense
Universitets-
hospital

ENDELIG BLIVER URIMELIGE FORHOLD TAGET ALVORLIGT

I OVER HALVANDET ÅR har jeg sammen med socialrådgivere i Holstebro Kommune gjort opmærksom på urimelige forhold i familieafdelingen.

Vi har forsøgt at råbe ledelsen op – men indtil nu har det været forgæves. Og det til trods for en enormt alvorlig situation, som har ført til et påbud fra Arbejdstilsynet grundet dårligt arbejdsmiljø og eksempler på, at sagsbehandlingstiden er mere end et år, mens loven siger en tidsfrist på fire måneder.

Først da lokalpressen gik ind i sagen, fik politikerne øjnene op for situationens alvor. Jeg har i både TV Midtvest og lokalaviserne fortalt om mangel på kollegaer, arbejdspress, sygemeldinger og høj personaleomsætning. Lige som jeg har pointeret, at nyuddannede ikke bliver lært op, fordi der ikke er tid til det

Ifølge påbuddet fra Arbejdstilsynet er arbejdspresset og arbejdsmiljøet så grelt, at det er forbundet med en sundhedsrisiko. Som regionsformand er jeg selvfølgelig bekymret for de socialrådgivere, som skal arbejde under umulige og ødelæggende vilkår. Men jeg er også bekymret for, hvordan den lange sagsbehandlingstid kan gå ud over sårbare familier. Problemer kan vokse sig større, fordi sager ikke bliver behandlet i tide.

Den forebyggende indsats er minimal under de her forudsætninger. Mens Dansk Socialrådgiverforenings vejledende sagstal på dette område er 20-30, viser de seneste tal fra marts, at medarbejdere i familieafdelingen i Holstebro i gennemsnit har 39-49 sager.

” Den forebyggende indsats er minimal under de her forudsætninger ”

Derfor er det også positivt, at kommunens politikere nu viser vilje til at løse en del af problemet ved, at de har afsat penge til fire ekstra, faste stillinger. Desværre løser det ikke den akutte situation i familieafdelingen. Jeg har sammen med socialrådgiverne i afdelingen forsøgt at dokumentere problemets omfang, og når man regner sygefravær og barsel med, mangler der faktisk 12,5 fuldtidsstillinger i afdelingen.

Ledelsen er godt nok ikke helt enige i det tal, men politikerne har erkendt, at de fire stillinger ikke er den endelige løsning, men det første skridt i den rigtige retning. Så herfra et opråb til politikerne om handling, der reelt kan sikre en ordentlig løsning nu og på lang sigt! Ikke bare for socialrådgivernes skyld, men også for de udsatte børn og familier.

”Når min mor kommer på hospice, mister jeg retten til plejevederlag”

Datteren har styr på det meste, da vi snakker sammen i telefonen. Det praktiske, økonomiske og alle de svære situationer gennem de sidste uger med hendes mor, der er døende. Hun vil være der for sin mor, som ikke skal være alene i denne krise, hvor tabet af kontrol er totalt. Datterens følgeskab er altafgørende for lindringen af dem begge i morens sidste fase af livet. Jeg kan høre på hendes hurtige talestrøm, at fokus er skærpet.

Jeg genkender datterens årvågenhed fra en lignende situation i mit eget liv, da min mor var døende. Datteren i telefonen er socialrådgiver lige som jeg. Jeg ved, hvor afgørende servicelovens §119 om plejeorlov og vederlag er for begges tryghed og lindring i den her barske situation.

Vi gennemgår rammerne for §119. ”Når min mor kommer på hospice, mister jeg retten til plejevederlag, selv om min mor har brug for min omsorg og støtte, og jeg har brug for at være der,” siger hun stille. Hun har aftalt orloven med sin arbejdsgiver og fået bevilliget plejevederlag fra kommunen. Men det kan kommunen frakende, når moderen bliver indlagt eller kommer på hospice. Praxis og lovgivning giver ikke mening her.

Som socialrådgiver på et sygehus bliver vi ofte konfronteret med, hvordan patienter og pårørende kommer i klemme i lovgivningen. Servicelovens §119 består nemlig af to dele: En orlovsdel som skal aftales med arbejdsgiver, og et plejevederlag, som kommunen skal bevilge, og som er det økonomiske grundlag for orloven. Problemet er, at plejevederlaget ophører, når den døende ikke er hjemme, men kommer på sygehus, hospice eller plejecenter.

Derfor støtter Dansk Socialrådgiverforenings Faglige Selskab for Sundhedssocialrådgivere borgerforslaget om, at plejeorlov skal følge patienten, uanset hvor denne opholder sig.

Se borgerforslaget Ret til plejeorlov uanset, hvor patienten opholder sig på borgerforslag.dk

Trine Schultz

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på børne- og ungeområdet

Søren Blæsbjerg

Studielektor i Socialret ved AAU, SPARC, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på udsatte-, handicap- og ældreområdet

John Klausen

Professor (mso) i Socialret ved AAU, Social-, Public- and Administrative Law Research Centre. Forsker i socialforvaltningsret, med særlig fokus på forsørgelse og beskæftigelse

Alle har ret til en bisidder

Bestemmelsen om retten til at lade sig bistå findes i forvaltningslovens § 8 og følger herudover af et almindeligt princip om, at den, der kommer i forbindelse med den offentlige forvaltning, normalt kan lade sig repræsentere eller bistå af andre. Derfor gælder retten til at lade sig bistå i alle situationer, hvor en borger er i kontakt med en offentlig myndighed.

JEG HAR FRA mennesker, der er i kontakt med socialrådgivere i såvel kommuner som andre myndigheder, fået oplyst, at reglerne om retten til at lade sig bistå (reglerne om bisiddere) ikke altid bliver anvendt. Der er eksempelvis en opfattelse blandt nogle socialrådgivere og medarbejdere ved offentlige myndigheder, at en bisidder ikke må sige noget, når de deltager i et møde.

Det skal slås fast med det samme – det er forkert og i modstrid med de grundlæggende overvejelser, der ligger bag reglerne i forvaltningsloven og reglerne om retten til at lade sig bistå (anvendelse af bisiddere).

Da forvaltningsloven blev vedtaget, fremgik det af forarbejderne, at loven "skal medvirke til at forbedre sagsbehandlingen i den offentlige forvaltning og dermed øge sikkerheden for, at myndighedernes afgørelser bliver lovlige og rigtige. Lovforslaget skal endvidere sikre, at den enkelte borger kan få indflydelse på de beslutningsprocesser, der vedrører den pågældendes egne forhold, og forøge den enkeltes mulighed for at forstå indholdet af de trufne afgørelser og baggrunden herfor."

Formålet med forvaltningsloven er altså blandt andet at sikre, at forvaltningens afgørelser bliver rigtige og lovlige – det kan blandt andet sikres ved, at en bisidder hjælper en part med at få sagt de rigtige ting eller ved at bisidderen fører ordet.

Indflydelse på egne forhold

Herudover fremgår det, at borgeren skal have indflydelse på egne forhold og have mulighed for at forstå trufne afgørelser. Dette kan netop sikres ved, at bisidderen stiller opfølgende spørgsmål og deltager i dialogen, så bisidderen nemmere kan forklare sammenhængen til parten efter mødet.

En bisidder må altså gerne deltage i dialogen – nogle gange er det ligefrem forudsætningen for, at parten kan få sine synspunkter frem, hvis parten på grund af forskellige forhold ikke selv fremfører de relevante bemærkninger. Det kan også være en forudsætning for at sikre, at de relevante oplysninger kommer frem, at bisidderen fører ordet på partens vegne, hvis parten ønsker det.

Socialrådgiveren skal således skabe rammerne for, at bisidderen får mulighed

for at bistå borgeren bedst muligt – og have tillid til, at borgeren administrerer denne rettighed efter sine egne ønsker.

Det er dog samtidigt vigtigt at være opmærksom på, at bisidderen ikke opnår partsrettigheder. Myndigheden skal derfor kun inddrage bisidderen i den øvrige sagsbehandling, i det omfang det er aftalt med parten, men omvendt – hvis parten ønsker, at bisidderen fører ordet, skal kommunen respektere det. Hvis parten ønsker, at bisidderen får partsrettigheder, skal socialrådgiveren vejlede om muligheden for partsrepræsentation.

Retten til en bisidder gælder uanset, at partens personlige medvirken er nødvendig for at kunne træffe en afgørelse. I principmeddelelse F-1-07 anfører Ankestyrelsen eksempelvis, at "selvom det havde betydning for sagens afgørelse, at kvinden medvirkede personligt, var dette ikke til hinder for, at hun kunne medtage en bisidder, medmindre væsentlige modhensyn kunne anføres til støtte for at begrænse denne ret."

Retten til at lade sig bistå kan kun i helt særlige undtagelsestilfælde begrænses. Det har jeg beskrevet i artiklen "Kommuner skal i visse tilfælde afvise en bisidder", som har været bragt i *Socialrådgiveren* nr. 1/21.

Retten til at lade sig bistå er en garantiforskrift, og det betyder, at hvis en part er blevet nægtet adgang til at lade sig bistå, eller bisidderens deltagelse i dialogen er blevet begrænset i strid med reglerne, vil det konkret kunne medføre, at afgørelsen bliver ugyldig, hvis den manglende bistand har haft væsentlig betydning for varetagelsen af partens interesser eller for oplysningen af sagen. ♦

Der findes særlige

regler for børn og unge, hvis deres sag behandles efter servicelovens § 48 a. Anne Mørk Pedersen, cand.jur., ph.d. har analyseret disse regler i artiklen 'Udsatte børns ret til (juridisk) bisidder' i Ugeskrift for Retsvæsen (U.2021B.213).

DEBAT

Du kan maile til redaktionen@socialraadgiverne.dk

Deadline for læserbreve til nr. 4-22 er 27. maj klokken 9.00
Maks 1900 anslag inkl. mellemrum

NEJ TIL FH'S UDMELDING OM FORSVARSFORBEHOLD

Jens Rosendal, socialrådgiver i Døgnvagten, Københavns Kommune
Anders Bruun Andersen, socialrådgiver i Hjælpseenheden, Københavns Kommune.

Vi havde egentlig ikke forestillet os, at vi ville skrive et indlæg om afstemningen om forsvarsforbeholdet. Men når formand for Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) Lizette Risgaard og FH's forretningsudvalg anbefaler et ja til afskaffelse af forsvarsforbeholdet, føler vi et behov for at udtrykke vores holdning.

Det er kritisk, at FH uden forudgående debat kommer med en yderst kontroversiel melding, der ikke er afstemt med medlemsorganisationerne og 1,3 millioner lønmodtagere. Med FH-toppens støtte til et ja, stiller de sig ukritisk på regeringens side uden at forholde sig til afstemningens timing, som udnytter krigen i Ukraine til

ding, noterer vi os, at begge dele bifaldes som en del af en større militær udbygning og to sider af den samme hensigt. Samme stemmer vil måske også hævde, at det er en skrøne, at EU vil opbygge egen hær. Men EU har allerede i dag forskellige væbnede korps, og Lissabon-traktatens bestemmelser om fælles forsvars- og sikkerhedspolitik peger i retning af egentlige EU-væbnede styrker, som vil kunne blive udsendt, selv om et dansk folketing stiller sig imod det.

Det sociale arbejde har en lang historie, når det kommer til anti-militarisme og ikke-voldelig konfliktløsning. Og vi mener, at vi som faggruppe har redskaber til at kunne bygge en bedre

” Det sociale arbejde har en lang historie, når det kommer til anti-militarisme og ikke-voldelig konfliktløsning.

at gennemtrumfe et politisk tiltag, der ikke vil gøre en forskel for befolkningen i Ukraine.

Nyheden om afstemningen kom på samme presse-møde som meddelelsen om, at der årligt vil blive afsat 18 milliarder kroner ekstra til forsvaret. Nogle vil nok hævde, at det er to adskilte diskussioner. Men når vi ser på Lizette Risgaards udmel-

verden, hvor våbenmagt ikke er den herskende orden.

Dele af fagtoppen kan formentlig se et potentiale i ekspansion af våbenindustrien. Som medborgere og i særdeleshed som socialrådgivere mener vi, at pengene er bedre brugt på en alvorlig tiltrængt saltvandsindsprøjtning til vores fælles velfærd. ♦

MIT ARGUMENT

Har du et **skarpt argument** på max. 700 anslag inkl. mellemrum, så skriv til os på argument@socialraadgiverne.dk

Sandra Krebs-Hille

Socialrådgiver og adjunkt på Københavns Professionshøjskole, socialrådgiveruddannelsen, kandidat i familierapi og systemisk praksis

INVESTER I HANDICAP-OMRÅDET!

Handicapområdet har brug for investeringer, blandt andet for at sikre, at områdets fagprofessionelle er klædt tilstrækkeligt på til opgaven gennem for eksempel efteruddannelse og organisatoriske rammer, der støtter borgernes behov for inddragelse.

Vi har brug for, at handicapområdet bliver attraktivt for erfarne og dygtige praktikere som socialrådgivere, psykologer og pædagoger, der kan sikre borgernes retssikkerhed og muligheder for at tage del i fællesskabet.

Vi har brug for, at negative og misvisende narrativer om mennesker med særlige forudsætninger og deres pårørende som nogle, der sluger en stor del af budgetterne på bekostning af andre sårbare, bliver erstattet af positive fortællinger.

Forvaltningslovens § 8

- Den, der er part i en sag, kan på ethvert tidspunkt af sagens behandling lade sig repræsentere eller bistå af andre. Myndigheden kan dog kræve, at parten medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.
- Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., gælder ikke, hvis partens interesse i at kunne lade sig repræsentere eller bistå findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, eller hvor andet er fastsat ved lov.

Læs artiklen "Kommuner skal i visse tilfælde afvise en bisidder" i Socialrådgiveren nr. 1/21 på socialraadgiverne.dk/publikationer

Kriminalitet og psykisk sygdom præger personer på kanten af arbejdsmarkedet

I denne analyse ser vi nærmere på de cirka 82.000 personer, der befinder sig på kanten af arbejdsmarkedet. Ved hjælp af en række karakteristika inddeles gruppen i seks klynger. Klyngerne kan give os vigtig viden om, hvordan flere af dem kan komme i job.

Af Emilie Agner Damm

Chefanalytiker, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

DET ER OFTE til debat, hvordan man kan få flere mennesker fra kanten af arbejdsmarkedet i beskæftigelse. For at nuancere debatten kan det være relevant at undersøge, hvem personer på kanten af arbejdsmarkedet er. Ofte gøres det ved hjælp af endimensionelle mål, som for eksempel andelen uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, andelen med psykiske udfordringer m.v.

Gruppen er dog så kompleks, at det ofte giver et forsimplet billede. Til at nuancere billedet er såkaldt multivariate analyser et godt redskab, og netop derfor foretages der her en klyngeanalyse af personer mellem 25 og 54 år på kanten af arbejdsmarkedet.

Gruppen er defineret ud fra deres arbejdsmarkedsstatus, og 'kanten af arbejdsmarkedet' er i denne analyse defineret som personer, der modtager en af følgende ydelser:

HØVEDKONKLUSIONER

- **Der var i 2018 ca. 82.000 personer på kanten af arbejdsmarkedet. I denne analyse inddeles disse personer på baggrund af en række karakteristika i seks klynger, kaldet arketyper.**
- **Den største klynge består af primært danske personer, der objektivt set er blandt de stærkeste på kanten af arbejdsmarkedet.**
- **Den næststørste klynge består af unge mænd med dansk oprindelse og mange psykiske diagnoser. Gruppen er desuden overrepræsenteret i kriminalitetsstatistikken og har oftere end andre været anbragt i løbet af barndommen.**
- **Den tredjestørste klynge er især karakteriseret ved et dårligt fysisk helbred, og kvinder med indvandrerbaggrund er klart overrepræsenterede i gruppen.**

Passiv kontanthjælp (aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere), integrationsydelse, sygedagpenge fra ledighed, revalidering eller ressourceforløb.

Arketyperne

På baggrund af klyngeanalysen har Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fundet seks arketyper af personer på kanten af arbejdsmarkedet. De beskrives herunder.

Relativt stærke personer med dansk oprindelse

Klynge 1 er med knap 32.000 personer den største. Gruppen er kendetegnet ved – på papiret – at være den stærkeste. Gruppen har en overvægt af danske kvinder, og lidt flere end generelt på kanten af arbejdsmarkedet har en erhvervsuddannelse. Gruppen har lidt mere erhvervs erfaring end gennemsnittet, men dog kun cirka

halvt så meget som den generelle befolkning på samme alder. Objektivt er gruppen den mest raske af arketyperne både fysisk og psykisk. Psykisk er der dog flere diagnoser end i baggrundsbeholdningen.

Unge, ufaglærte danske mænd med psykiske problemer og kriminel historie

Med ca. 28.000 personer er klynge 2 næststørst. Den udgøres af primært danske, unge mænd, som har mange psykiske udfordringer. Sammenlignet med baggrundsbeholdningen har gruppen i gennemsnit cirka otte gange så mange psykiske diagnoser. Især diagnoser inden for personlighedsforstyrrelser, adfærdsforstyrrelser, stress og rusmiddellidelser er udbredte. Mere end hver tredje har været anbragt som barn, hvilket er syv gange så meget som i baggrundsbeholdningen. Over halvdelen – dvs. knap en faktor 10 ift. den generelle befolkning – har en strafferetslig dom inden for enten vold, ejendomsberigelse eller narkotika. Næsten ni ud af 10 personer er ufaglærte, og størstedelen bor alene. Gruppen er fysisk rask og har omtrent samme antal fysiske diagnoser som baggrundsbeholdningen.

Kvinder med indvandrerbaggrund og dårligt fysisk helbred, som bor med familien

Klynge 3 udgøres af knap 20.000 personer, hvoraf størstedelen er kvinder med indvandrerbaggrund. Omkring tre ud af fire i gruppen er således kvinder, mens godt halvdelen ikke er født i Danmark. Cirka hver tredje bor alene, hvilket er markant færre end blandt andre på kanten af arbejdsmarkedet. Det svarer til niveauet i befolkningen generelt.

Mange i gruppen har et dårligt fysisk helbred, hvor især sygdom-

me i hjerte-kar, nervesystemet, fordøjelsessystemet og bevægeapparatet går igen. Gennemsnitligt er disse typer af sygdomme mere end fem gange så hyppige blandt personer i denne gruppe som i baggrundsbeholdningen. Gruppen er lidt bedre uddannet end gennemsnittet på kanten af arbejdsmarkedet, men dog kortere uddannet end baggrundsbeholdningen.

Unge danske kvinder med psykiske diagnoser

Klynge 4 består af godt 2.100 personer og udgøres primært af danske kvinder med psykiske udfordringer.

Faktisk er gruppen overrepræsenteret i alle de ti kategorier af psykiske diagnoser, og i gennemsnit har personer én eller flere diagnoser inden for tre af de viste kategorier. Det vil sige, at gennemsnitspersonen i denne gruppe har cirka 14 gange flere psykiske diagnoser end gennemsnitspersonen i befolkningen. Gruppen har lidt mere uddannelse end gennemsnittet på kanten af arbejdsmarkedet, men mindre end baggrundsbeholdningen.

To mindre klynger

De knap 800 personer i klynge 5 – såkaldt øvrige A – er karakteriseret ved at have dårligere fysisk helbred end gennemsnittet af personer på kanten af arbejdsmarkedet. Det gælder især, hvad angår diabetes og diagnoser inden for fordøjelsessystemet. Personer med indvandrerbaggrund udgør en tredjedel af gruppen, og kønsfordelingen er omtrent lige.

Klynge 6 – såkaldt øvrige B – består af blot 330 personer og ligner på mange områder klynge 5, men har generelt mere erhvervs erfaring og har lidt oftere diagnoser inden for hjerte-karsygdomme og nervesystemet. ◆

BAG OM ARKETYPERNE

Tabellen viser, hvor mange procent i hver klynge, der har et givent baggrundskarakteristika. Klyngerne 5 og 6 er udeladt af tabellen.

Klynge:	1	2	3	4
Gennemsnitalder	38,8	35,7	43,9	35
Mand, pct.	42	61	26	18
Indvandrer, pct.	18	12	53	9
Ufaglært, pct.	53	87	48	61
Faglært, pct.	34	11	25	20
Videregående uddannelse, pct.	12	2	27	18
Bor alene, pct.	64	76	37	69
Anbragt som barn, pct.	5	35	5	18
Erhvervs erfaring, 2008-2017, antal år	3,5	1,4	2,9	2,4
Antal pers.	31800	27800	19900	2100

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Socialrådgiver **Storm Lillevang** arbejder som opsøgende gademedarbejder i et projekt for **hjemløse LGBT+-personer**. Der er en risiko for, at LGBT+-personer, som lever på gaden, oplever flere lag af utryghed, **udstødelse** og social isolation. Derfor er de ofte i **mistrivsel** i en periode af deres liv. Det har Storm Lillevang, der selv er **transperson**, også oplevet.

**”JEG LYTTET
TIL DERES
FORTÆLLINGER
OM VOLD, SKAM
OG FORDOMME”**

Bag om historien

Socialrådgivere møder borgere, der ikke definerer sig selv som enten dreng eller pige, mand eller kvinde. Det stiller nye krav til socialrådgivere om en mere flydende forståelse af køn og identitet, lige som det er vigtigt at være opmærksom på, at LGBT+-personer ofte har trivselsproblemer og kan være særligt udsatte.

ader, parker og tunneller i København. Her arbejder socialrådgiver Storm Lillevang som opsøgende gademedarbejder i projekt LGBT+Hjemløshed. Vi møder ham på kontoret på 3. sal midt på Nørrebro. Storm Lillevang er klædt i shorts, grøn langærmet T-shirt med opsmøgede ærmer, så man tydeligt kan se et væld af tatoveringer. Med pistoler, der skyder med hjerter og budskaber som "Stand up, Speak up".

Af Dorthe Kirkgaard Nielsen
Foto: Lisbeth Holten

– Vores projekt handler om at få mennesker i tale. Belyse hvordan det ser ud i forhold til hjemløse LGBT+-personer. Hvad er der på spil i mødet med systemet, og hvad kan gøre en forskel, fortæller Storm Lillevang.

Han peger på, at flere undersøgelser – både udenlandske og danske – har vist, at LGBT+-personer har øget risiko for mistrivsel, øget risiko for angst, depression og ensomhed. De har større risiko for at blive udstødt af familien, de bliver i højere grad udsat for mobning og vold, har flere selvmordstanker, større forekomst af selvskade og selvmord.

– Statistikkerne taler deres tydelige sprog, men det er vigtigt ikke at sygeliggøre LGBT+-personer. For problemet ligger i normerne i samfundet – de udstødende mekanismer, hvor LGBT+-personer ikke kan træde frem som sig selv, siger Storm Lillevang.

Maskulint navn og lys stemme

Han ved, hvad han taler om. For Storm Lillevang er selv transperson. "Tildelt kønnet pige ved fødslen", som han siger. I flere år opfattede han sig som nonbi-

nær, og i dag ser han sig selv som transmand. Så når han taler om manglende forståelse, diskrimination, modstand, fordomme, skam og mistrivsel, handler det også om egne levede erfaringer.

– Da jeg skiftede navn for otte år siden, skulle folk lige vænne sig til det. Nogle havde svært ved at forstå det, andre blev utrygge ved, at jeg som søster, datter, veninde i mange år fjernede mig fra det. For hvad sker der så? Så nogle ydede modstand, nogle nægtede at kalde mig mit nye navn, men jeg oplevede også opbakning.

På samme måde, da Storm Lillevang var færdig med sin kandidatuddannelse i socialt arbejde og skulle søge job.

– Min bekymring var, om det larmede for meget – og om jeg kunne få job. Jeg blev læst meget forskelligt – jeg havde et maskulint navn, stadig en lys stemme, en krop, de fleste opfattede som en kvinde, men en vis højde. Så folk blev forvirrede, og det var ubehageligt for mig, at folk var så optaget af, om de stod foran en mand eller kvinde. I stedet for bare at se mig, som det menneske, jeg er, fortæller Storm Lillevang.

Svært at få den rette hjælp

De mange tatoveringer på armene er der da også af en grund.

– De er et personligt forsøg på at tage ejerskab over min krop, og jeg havde brug for hurtigt at få maskulinitetspoint, og med den mængde tatoveringer bliver man hurtigt læst som mand.

Med sine egne erfaringer brænder han for at skabe bedre vilkår for LGBT+-personer, der ofte oplever at være dobbelt eller tripelmarginaliserede.

→ – Mange socialrådgivere vil møde LGBT+ personer, fordi de er i øget risiko for at være i mistrivsel i hvert fald i en periode af deres liv, men skal de have den rette hjælp, er der brug for viden og åbenhed overfor det, som umiddelbart kan virke udfordrende eller fremmed for den enkelte socialrådgiver.

– For det kan være svært at få den rette hjælp, hvis de mennesker, der er ansat i systemerne, ikke umiddelbart kan forstå den livssituation, borgeren befinder sig i. Ikke kan forstå, hvilke tidligere erfaringer og traumer, personen bærer med sig. Og hvis LGBT+-borgerne har en generel oplevelse af ikke at blive mødt eller set, som dem de er, mener Storm Lillevang.

Værdi som mennesker

Projektet, der gik i gang i oktober sidste år, har som formål både at hjælpe hjemløse LGBT+ personer og samtidig indsamle og formidle viden om emnet. For ifølge Storm Lillevang peger international forskning på, at LGBT+-personer er overrepræsenteret i hjemløsestatistikkerne. Til gengæld mangler der viden om området i en dansk kontekst.

Vidensdelen står kollegaen og sociologen Nor Voldum-Clausen for – igennem interview med både hjemløse LGBT+ personer samt samtaler med medarbejdere på hjemløsetilbud, krisecentre med videre. Det opsøgende gadearbejde er lagt i hænderne på Storm Lillevang.

Så han tager kontakt, skaber relationer, gør sig nyttig ved at hjælpe med at tjekke e-Boks, overholde tidsfrister – de ting, der kan være uoverskuelige for hjemløse. Han ringer rundt til herberger for at høre, om der er plads, hvis det er, hvad borgeren ønsker. Hvis ikke – forsøger han at skadesreducere – ved at sørge for en varm sovepose, en varm jakke og støvler.

PROJEKT UDENFOR

”Der er forskel på en jobcentermedarbejder med og uden socialrådgiveruddannelse.”

Gadesover fra projektet LGBT+ Hjemløshed

Projekt LGBT+Hjemløshed er den del af den selvejende institution Projekt Udenfor, som arbejder for at forbedre forholdene for samfundets mest udstødte. De arbejder med en kombination af opsøgende gadeplansarbejde, hvor de opsøger og hjælper hjemløse, samt indsamling og formidling af viden om hjemløshed.

Læs mere på udenfor.dk

Det var ubehageligt for mig, at folk var så optaget af, om de stod foran en mand eller kvinde. I stedet for bare at se mig som det menneske jeg er.

Storm Lillevang, socialrådgiver

Han går ture, spiser frokost, følger op. Fremfor alt viser han, at de hjemløse LGBT+-personer har værdi, som de mennesker, de er.

– Jeg lytter til deres fortællinger. Mange er i krise eller dyb sorg, har oplevet vold eller repressalier – både som hjemløse og før. Og en del af dem bærer rundt på internaliserede fobier, hvor de igennem hele deres opvækst har fået at vide, at det, de føler omkring deres seksualitet eller kønsidentitet, er forkert. Så de har svært ved at komme overens med sig selv, men jeg forsikrer dem om, at sådan skal det ikke være – og jeg forsøger at bygge bro til systemet, forklarer Storm Lillevang.

Mødet med transpersoner

I arbejdet med hjemløse LGBT+-personer er han stødt på både et herberg i Hillerødgade på Nørrebro med særlig fokus på LGBT+-borgere samt et nyåbnet krisecenter for LGBT+-personer med etnisk minoritetsbaggrund.

For begges vedkommende ser Storm Lillevang det som en styrke, at de netop har taget stilling til, at der

- De har svært ved at komme overens med sig selv, men jeg forsikrer dem om, at sådan skal det ikke være - og jeg forsøger at bygge bro til systemet, forklarer Storm Lillevang.

kan være nogle specifikke udfordringer forbundet med at bryde med normer for køn og seksualitet og samtidig befinde sig i en udsat position.

- Det, at have målrettet fokus på og viden om, hvad man for eksempel skal være opmærksom på i mødet med transpersoner, gør en kæmpe forskel for borgeren. Det, at blive anerkendt som den man er, fordi de ansatte gør sig umage med at bruge det rigtige navn og det rigtige pronomen, er altafgørende, forklarer Storm Lillevang.

Som transperson kan han umiddelbart forstå og sætte sig ind i, hvor vigtigt det for eksempel er, om der bliver sagt de, han eller hun.

- Mange mennesker forstår ikke, hvorfor det kan være svært for transpersoner at gå til læge og blive mødt af et menneske, der ikke kan sætte sig ind i, at selvom der står Hans og et ulige cpr-nummer på sygesikringskortet, så kan det godt være, at du gerne vil kaldes Hanne og er kvinde. Med mine egne kropslige og levede erfaringer har jeg en helt anden sensibilitet og forståelse og ved, hvor meget det betyder.

Kamp for overlevelse

Alt det, som LGBT+-borgere generelt oplever af diskrimination, modstand, mikroaggressioner, forstærkes af hjemløshed.

- Generelt oplever mange mennesker, der falder udenfor de sædvanlige normer, diskriminerende adfærd i form af modstand, hadefulde ytringer eller vold. Læg dertil, at mange hjemløse bærer flere traumer med sig, så der er en anden hårdhed til stede blandt hjemløse. Det er tit en kamp for overlevelse, der er en tydelig hakkeorden, og det er svært at overskue, hvis nogle stikker meget ud - for eksempel med et tvetydigt kønsudtryk; en mand i kjole eller en meget maskulin kvinde, fortæller Storm Lillevang.

I projektet forsøger han at få lavet små ændringer, så livsbanerne for de hjemløse LGBT+-personer bliver drejet bare en lille smule. Så de bliver forskånet for vold og repressalier, kommer på herberg, i kontakt med kommunen eller måske med sundhedssystemet. Og bliver anerkendt som dem, de er.

Usund og stressende byttehandel

I øjeblikket har Storm Lillevang seks borgerforløb - primært med transkvinder og homoseksuelle mænd i starten af 20'erne. En del af dem oplever at være uønsket i deres familier, de er blevet smidt ud hjemmefra ret tidligt, og nogle af dem har været anbragt på grund af et sammensurium af sociale problemer, kønsidentitet og konflikter med familien derhjemme.

- Der har de så stået som 19-årige uden kontakt til familien og med brug for et sted at sove. De har en

Cirka en halv procent af befolkningen har, ifølge Sexus-undersøgelsen, en ikke-ciskønnet kønsidentitet - og passer altså ikke ind i den klassiske mand- eller kvindeidentitet. Blandt de yngre generationer er der, ifølge interesseorganisationen LGBT+, langt flere, som identificerer sig uden for de to traditionelt omtalte køn - mand eller kvinde (nonbinært).

stærk valuta som en ung, flot person, så flere af dem er begyndt at eksperimentere med sex med ældre mænd - via en datingapp - for at få et sted at sove, fortæller Storm Lillevang.

Lige som i de andre borgerforløb arbejder Storm Lillevang i sådanne tilfælde på at skabe forandringer - på at få dem til at få øjnene op for, at de indgår i en usund og stressende byttehandel.

- Forandringerne skal dog ske ud fra den enkelte persons præmisser og ønsker. Jeg er uddannet socialrådgiver og oplært i at skabe løsninger og udvikling, men mit arbejde her handler ikke om at trække mine forventninger og krav til et godt liv ned over hovedet på dem. Det handler om, at de får et bedre liv, siger han.

Projektet LGBT+Hjemløshed er foreløbig et etårigt pilotprojekt, og går alt vel, ligger der en rapport klar i september i år. En rapport, der både skal oplyse og skabe fokus på hjemløse LGBT+-personer. På deres udfordringer og behov.

BLIV KLOGERE PÅ ORDENE

LGBT+. LGBT står for de engelske ord Lesbian, Gay, Bisexual og Transgender. Når man skriver + bagefter forkortelsen, er det for at inkludere alle de andre bogstaver eller kategorier, men også for at indikere, at der er uendelig mange måder at være LGBT+-person på.

CISKØNNET. En person, hvis oplevede køn og kønsudtryk stemmer overens med kønnet tildelt ved fødslen.

INTERKØNNET. En kønskategori, der inkluderer personer, hvis anatomi ikke fuldstændig stemmer overens med samfundets typiske definition af mandlige og kvindelige kønsudtryk. Det er altså en person, der har en medfødt variation i det anatomiske køn.

JURIDISK KØN. Det køn man har i forhold til lovgivning og administration, og som er angivet i personnummeret.

NONBINÆR. At definere sig som andet end mand og kvinde. Forståelse af, at kønnet består af en stor variation af kønsidentiteter eller kønsudtryk, som ikke passer ind i en binær kønsforståelse.

TRANSPERSON. En person, hvis kønsidentitet er forskellig fra kønnet tildelt ved fødslen.

Kilde: "Kort & godt om LGBT+", Dansk Psykologisk Forlag og LGBT.dk

Ekspert:

KOMMUNER BEHANDLER LGBT+-PERSONER VIDT FORSKELLIGT

Selv om der både i lovgivning og behandling af LGBT+-personer er sket et paradigmeskifte siden 2014, halter kommunerne fortsat bagefter. Det mener Astrid Højgaard, ledende overlæge på Sexologisk Center på Aalborg Universitetshospital.

Af Dorthe Kirkgård Nielsen

UDVIKLINGEN I LOVGIVNING og behandling af transkønnede og andre kønsidentiteter har været igennem et decideret paradigmeskifte siden 2014. Det mener en af landets fremmeste eksperter med viden om LGBT+-personer, Astrid Højgaard, ledende overlæge på Sexologisk Center på Aalborg Universitetshospital.

For hvor man før 2014 skulle have en diagnose om transseksualitet og være enten kastreret eller i anden kønskorrigerende behandling for at kunne skifte juridisk køn, kan man i dag gå ind på borger.dk og udfylde et elektronisk skema – og blot genbekræfte efter seks måneder.

– Før 2014 kunne man vente op til otte år på at få diagnosen transseksualitet på Rigshospitalet, som var det eneste sted, man kunne blive udredt. I dag er diagnosen helt ude af ligningen, og sundhedsmyndighederne skal slet ikke inddrages i juridisk kønsskifte. I 2017/2018 blev monopollet fjernet, så man i dag kan blive udredt og behandlet på både Rigshospitalet, Aalborg Universitetshospital og Odense Universitetshospital, fortæller Astrid Højgaard.

Samtidig er diagnosen om transseksualitet helt fjernet fra listen over psykiatriske diagnoser.

I 2018 kom der ny medicinsk vejledning på området med en langt mere individualiseret tilgang.

– Tidligere skulle man partout kastreres, have fjernet penis og indsat en skede, hvis man skulle betragtes som en transkvinde. I dag er fokus langt mere individuelle behov og ønsker.

Desuden er det blevet muligt at behandle børn og unge med hormonblokkere.

Loven tolkes forskelligt

Alt i alt en kæmpe udvikling. Derfor ser Astrid Højgaard det også som mærkværdigt, at kommunerne ikke er fulgt med udviklingen.

– Vi behandler årligt 1500 patienter fra hele landet, og hver kommune behandler LGBT+-personer forskelligt, vurderer hun.

De vidt forskellige fortolkninger handler blandt andet om servicelovens muligheder for at give støtte til parykker eller om hjælp og støtte til for eksempel stemmetræning, brystproteser eller penisproteser.

Tidligere skulle man partout kastreres, have fjernet penis og indsat en skede, hvis man skulle betragtes som en transkvinde.

Astrid Højgaard, ledende overlæge på Sexologisk Center, Aalborg Universitetshospital

– Her kan nogle kommuner være meget modvillige, fordi borgerne ikke passer ind i de traditionelle kasser som mand eller kvinde. Andre kommuner er mere villige til at hjælpe, fortæller Astrid Højgaard.

Hun ser et stort behov for, at både offentlige systemer, deres medarbejdere samt befolkningen i almindelighed generelt bliver lidt mere åbne, nysgerrige og inkluderende overfor andre kønsidentiteter.

– Som socialrådgiver skal man være særlig opmærksom på, at et CPR-nummer eller et fornavn ikke nødvendigvis fortæller, hvem en person er. Samtidig er det vigtigt at have fokus på, at LGBT+-personer er en gruppe udsat for social stigmatisering – med øget risiko for depression, angst, selvmordsforsøg med videre.

Ind i uddannelsen

Joan Lysholdt, socialrådgiver i modtagelsen i Børne- og Familieafdelingen i Sønderborg Kommune og en af to danske socialrådgivere med en master i sexologi, er enig. Hun underviser i seksualitetens betydning for socialfagligt arbejde på 3. og 6. semester på socialrådgiveruddannelsen på UC Syd i Aabenraa, og her indgår LGBT+ som en fast del.

– Her har jeg fokus på, at man som socialrådgiver ikke skal vide alt, at man ikke skal kunne alle begreber og køn, men at man skal være nysgerrig på og åben overfor, hvad det betyder for den enkelte borger at være LGBT+-person. Samt have fokus på de særlige psykosociale belastninger, LGBT+-personer er udsat for i forhold til isolation, eksklusion og diskrimination, fortæller Joan Lysholdt.

Hun ser LGBT+-som et oplagt emne at undervise i på socialrådgiveruddannelsen.

– Det er vigtigt at være ajour med viden, lovgivning, udfordringer, så socialrådgivere ikke risikerer at overse problemstillinger koblet på LGBT+. ♦

Benyt dit PlusKort, og spar penge på alt det, du alligevel køber

– se alle rabatterne på pluskort.dk

PlusBil.

Trænger bilen til nye dæk, olieskift eller andet? Så kør forbi et af de mange dæk- og autoværksteder, der ligger i hele landet.

10%

PlusBriller.

Benyt alle Synoptiks gode tilbud, og få 5% PlusKort rabat oveni. På ikke nedsatte varer får du 20% på normalprisen.

5-20%

PlusCharterrejse.

Oplev et hav af rejsemål og hoteller med Apollo. Book f.eks. familiehoteller, sportshoteller og voksenhoteller.

3-5%

PlusSport.

Shop alt indenfor sneakers og styles, sportstøj, sportssko og tilbehør hos adidas med rabat.

15-30%

PlusBrændstof.

Med et Pluskort Shell Card kan du spare penge, når du tanker hos både Shell, Q8 og F24. Kortet er helt gratis at bestille.

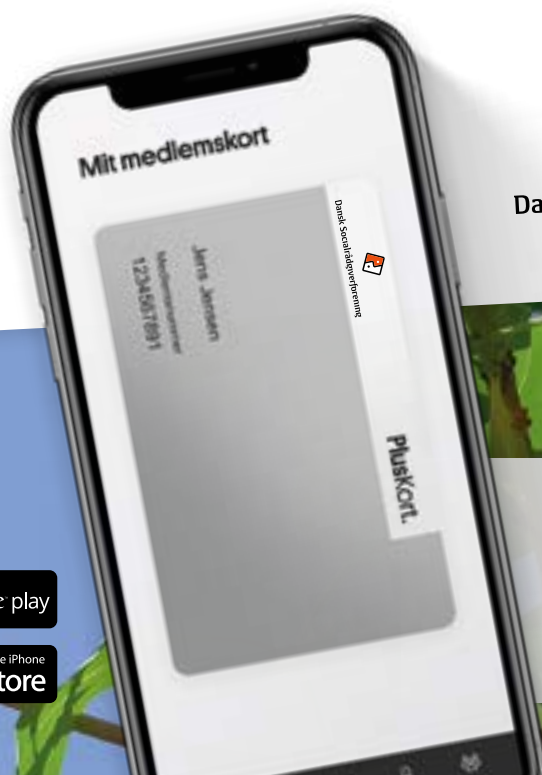
20-25 øre/l

PlusHostel.

Danhostel tilbyder landsdækkende overnatninger for familier og grupper - tæt på natur, kultur og attraktioner.

10%

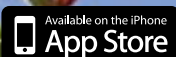
Dansk Socialrådgiverforening

PlusKort.

Scan QR-koden og få dit PlusKort på mobilen med det samme.

Der tages forbehold for trykfejl og ændrede rabattaler. Læs vilkår og betingelser for rabattalerne på pluskort.dk

”Det giver mening at styrke en i forvejen god relation”

Sanne Hedegaard,
socialrådgiver,
tillidsrepræsentant
og netværksrådgiver
i Specialgruppen
for Børn og Unge,
Aalborg Kommune.

Fortalt til Susan Paulsen
Foto: Lars Horn

Martin på fire år lider af spastisk lammelse, og hver anden weekend fra fredag til søndag kommer han i aflastning hos sin primærpædagog fra børnehaven. Martins mor får et pusterum og lidt alenetid sammen med storesøsteren. Mor kan trygt aflevere sin søn i aflastning hjemme hos pædagogen, fordi Martin er glad for og knyttet til pædagogen, og det giver mening at styrke en i forvejen god relation. Der er noget at bygge videre på – og der er ingen skiftende vagtplaner, som kommer på tværs af relationen.

Her i Aalborg lykkes vi ofte med at finde aflastning til børn med handicap i familiens netværk. Det er min erfaring, at det gør en stor forskel for barnet, at aflastningen kan foregå hos en person, som det i forvejen har en relation til. Det kan være bedsteforældre-

ne, mors veninde, en pædagog eller lærer. Det kræver en opsøgende og afdækkende indsats i tæt dialog med den enkelte familie. Og det siger næsten sig selv, at det også kræver tid og fordybelse at finde frem til den rigtige løsning, så vi kan yde den optimale støtte, hjælp og omsorg til familien.

Som socialrådgivere ønsker vi at give den bedst mulige indsats til borgerne. Vi ønsker at lytte ordentligt, at oversætte lovgivningen og afgørelserne, så de bliver forståelige, så familierne oplever sig mødt. Og vi ønsker at give den rigtige helhedsorienterede indsats, som føles hjælpsom. Men rigtig mange steder mangler socialrådgivere tiden og rammerne til det. Jeg håber, at politikerne vil komme ud og se, hvordan virkeligheden ser ud fra praksis, så de træffer nogle bedre beslutninger for mennesker med handicap. ♦

KONTAKT

Telefonerne er åbne man-fre kl. 9-14.

SEKRETARIATET

Dansk Socialrådgiverforening
Toldbodgade 19B, 1253 København K
Tlf: 70 10 10 99
ds@socialraadgiverne.dk

REGION NORD

(dækker Region Nordjylland og Region Midtjylland)

Dansk Socialrådgiverforening Region Nord
Søren Frichs Vej 42 H, 1.th
8230 Åbyhøj
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Holstebro

Fredericiagade 27-29,
7500 Holstebro
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Aalborg

Hadsundvej 184 B
Postboks 764, 9000 Ålborg
Tlf: 87 30 91 91
ds-nord@socialraadgiverne.dk

REGION SYD

(dækker Region Syddanmark)

Dansk Socialrådgiverforening Region Syd
Vesterballevej 3A, Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf: 87 47 13 00
ds-syd@socialraadgiverne.dk

Kontoret i Odense

Lumbyvej 11, opgang C, 2.th.
Postboks 249, 5100 Odense C
Tlf: 87 47 13 00

REGION ØST

(dækker Region Hovedstaden og Region Sjælland)

Dansk Socialrådgiverforening Region Øst
Kornerups Vænge 12, 2,
4000 Roskilde
Tlf: 33 38 62 22
ds-oest@socialraadgiverne.dk

ARBEJDSLØSHEDSKASSEN

(Jobformidling)

FTF-A (hovedkontor)
Snorregade 15, Boks 220
0900 København C
Tlf: 70 13 13 12

PENSIONS KASSEN

PKA
Administration
Tuborg Boulevard 3, 2900 Hellerup
Tlf: 39 45 45 40

For øvrige kontaktoplysninger henvises til hjemmesiden **socialraadgiverne.dk**
Se under "Om DS" eller under "Medlemsgrupper".

KALENDER

Tilmeld dig og læs mere om arrangementerne – og se flere – på socialraadgiverne.dk/kalender. En række medlemsmøder bliver holdt online via Microsoft Teams eller som webinarer, hvor de tilmeldte får sendt et link.

MAJ-OKTOBER

24. maj, online

Faggruppen Bostøtte og Botilbud for Voksne holder generalforsamling via Teams. Oplæg ved næstformand Ditte Brøndum.

30. maj, webinar

Nyuddannet: Land godt i dit første job.

31. maj, Odense

Faggruppen Faglige Koordinatorer holder temadag med inspiration og værktøjer til at arbejde med rollen som faglig koordinator. Kl. 13-14 er der generalforsamling.

1. juni, Slagelse

7. juni, Glostrup

Region Øst holder "Faglig Fællesskabsdag" med aktuelle oplæg og debatter.

25.-26. august, Middelfart

Fagligt Selskab for Socialrådgivere i Børne- og Ungdomspsykiatri holder generalforsamling samt seminar med oplæg om det svære forældresamarbejde og aktuelle socialpolitiske temaer.

21.-22. september, Fredericia

Faggruppen for Døgninstitutioner og Opholdssteder holder faggruppekursus med et juridisk oplæg samt oplæg om neuropsykologi og om forråelse i socialt arbejde. Der holdes generalforsamling 21. september kl. 18-19.

6.-7. oktober, Vejle

Fagligt Selskab for Psykiatrisocialrådgivere holder landskonference med temaet: investeringstilgang – recovery – koordination = det betaler sig. 6. oktober kl. 14 holdes generalforsamling. Følg os på FB og e-netværket.

Dansk Socialrådgiverforenings ordinære repræsentantskabsmøde

afholdes 18. og 19. november på Centralværkstedet i Aarhus.

HVEM KAN STILLE FORSLAG OG HVILKE TIDSRISTER GÆLDER?

LOVÆNDRINGER

- Alle aktive medlemmer, studentermedlemmer og seniormedlemmer kan stille forslag til ændringer i DS' love.
- Lovændringsforslag skal være os i hænde senest 15. august 2022.
- Forslag til lovændringer vil blive offentliggjort på socialraadgiverne.dk/rep22.

FORSLAG

- Forslag til dagsorden for et ordinært repræsentantskabsmøde kan stilles af aktive medlemmer, studentermedlemmer og seniormedlemmer.
- Ønskes et emne optaget på dagsordenen, skal anmodning sendes til sekretariatet senest fem uger før repræsentantskabsmødet.
- Forslag til dagsorden skal være os i hænde senest 16. oktober.

PÅ REPRÆSENTANTSKABSMØDET

- Under repræsentantskabsmødet kan der ikke stilles nye forslag, men der kan stilles ændringsforslag til de udsendte forslag. Ændringsforslag skal enten være af ren redaktionel art og/eller holde sig inden for det indhold/de intentioner, som er i det oprindelige forslag.
- Der kan altid stilles ændringsforslag til det udsendte budgetforslag.

Lovændringsforslag og forslag til dagsorden sendes til ledelsessekretær Anders Jonassen, tlf. 33 38 61 46, anjo@socialraadgiverne.dk

VALG I DS

Vil du have **indflydelse** i din fagforening?

Kunne du tænke dig at være med til at påvirke politik, retning og udvikling i din fagforening og gøre en forskel for faget og dine kolleger? Så er det snart, du skal fortælle Dansk Socialrådgiverforening, at du stiller op.

DS' medlemmer skal vælge formand, næstformand, tre regionsformænd og ti ulønnede hovedbestyrelsesmedlemmer i efteråret 2022. Alle bliver valgt ved urafstemning blandt de aktive medlemmer, seniormedlemmer og studerende.

Vil du vide mere om, hvilke opgaver/kompetencer der ligger i de forskellige poster, kan du kontakte en af politikerne, som du finder på vores hjemmeside socialraadgiverne.dk under "Om Dansk Socialrådgiverforening/organisation".

HVORDAN BLIVER MAN KANDIDAT?

Aktive medlemmer kan kandidere til posterne. Sidste frist for at melde sit kandidatur er 5. september 2022 kl. 12.

Du kan få nærmere oplysninger hos sekretariatschef Magne Vilshammer på telefon 33 38 61 41 eller e-mail: mv@socialraadgiverne.dk

JUBILÆUMSLEGAT

Søg Dansk Socialrådgiverforenings Jubilæumslegat på 15.000 kr. senest 15. september 2022.

I forbindelse med Dansk Socialrådgiverforenings 60 års fødselsdag besluttede hovedbestyrelsen at oprette et jubilæumslegat, hvis formål er: "at understøtte socialrådgivere, der gennem projekter eller forskningsmæssige initiativer udvikler socialrådgiverfaget".

Jubilæumslegatet er på 15.000 kr. og uddeles på repræsentantskabsmødet i november 2022.

Medlemmer af DS, der har taget eller ønsker at tage initiativer, der ligger inden for legatets formål, kan ansøge om legatet.

**Begrundet ansøgning sendes til
ledelsesekretær Anders Jonassen
anjo@socialraadgiverne.dk
eller Dansk Socialrådgiverforening,
Toldbodgade 19 B, 1253 København K**

Stiller studerende større krav?

Selvfølgelig skal din bank være bæredygtig

Klimamål og ansvarlighed kræver mere end snak. Derfor kan du altid få en status i Lån & Spars årlige bæredygtighedsrapport. Som medlem af Dansk Socialrådgiverforening ejer du i øvrigt en bid af os. Det er derfor, at vi giver dig 3% i rente på Danmarks bedste studiekonto. Samtidig får du fagrelevant rådgivning, fordi vi kender dig og dine medstuderendes lønforhold og jobudsigter bedre end de fleste. Glemte vi at sige, at du kan beholde fordelene ved studiekontoen i 3 år efter endt uddannelse?

Se alle dine fordele på studiekonto.dk

Book et møde på studiekonto@lsb.dk eller **3378 1976**.

Det med småt

For at få Danmarks bedste studiekonto skal du samle hele din privatøkonomi hos Lån & Spar og være medlem af Dansk Socialrådgiverforening. Du får 3% i rente på de første 20.000 kr. - derefter 0%. Du skal betale negative renter, hvis dit samlede indlån overstiger 100.000 kroner. Du får studiekontoen på baggrund af en almindelig kreditvurdering.

Du kan have studiekontoen i op til 3 år efter endt uddannelse. Hvis du bruger hele din kassekredit på 50.000 kr., vil det koste dig 625 kr. i omkostninger efter tre måneder. Stiftelsesomkostninger 0 kr., debitorrente (var.) 5,09%, ÅOP 5,09%. Efter tre måneder skylder du 50.625 kr. Kreditten er gældende indtil videre og uden faste afdrag. Alle rentesatser er variable og gældende pr. 9. maj 2019.

Ring **3378 1976** - eller gå på lsb.dk/ds og se mere.

3%
på din
studiekonto

Det får du med en studiekonto hos Lån & Spar:

- 3% i rente på de første 20.000 kr.
- Kassekredit på op til 50.000 kr. med kun 5% i rente
- Visa/Dankort og Mastercard med samme pinkode
- StudieOpsparing med 0,05% i rente
- Gebyrfri hverdag, når du hæver eller veksler
- Søg studiekontoen i Lån & Spars mobilbank. Log ind med NemID - så er du klar til at søge.

Dansk Socialrådgiverforening

Lån & Spar

KURSER I FOREBYGGELSE AF

SELVMORD OG

SELVMORDS-

FORSØG

Dansk center for Selvmordsforebyggelse tilbyder kurser, behandling og supervision.

Kurser i risikovurdering og håndtering af selvmordsadfærd hos børn, unge og voksne afholdes løbende.

Læs mere på vores hjemmeside
Center-selvmondsforebyggelse.dk

NARRATIVEPERSPEKTIVER

anne@narrativeperspektiver.dk

Østerbrogade 29 3sal
2100 København Ø
tlf 22160065

TAVLEBRUG · det visuelle udsyn i samtaler

Kursus 1 dag · 29. September 2022 · Pris 1.600 kr.

Træning i tavlebrug ift. narrativ samtaleteknik, fortællinger og figur.

TRAUMEBEHANDLING · ikke alle kan tale om traumer

Kursus 3 dage · 27-29 Oktober 2022 · Pris 3.900

Det narrative "traumekort", Fokus på konkret terapiarbejde/erfaringer.

NARRATIV FAMILIETERAPI KURSUS

Kursus 2 dage · 9. & 10. November 2022 · Pris 2.900

Hvordan tale med alle i familien uden om magthierarkier & positioner.

PSYKISKE LIDELSE SOM KLOG RESPONS

2 dage · 30 Nov. + 1. Dec. 2022 · Pris 2.900 kr. LOUISE ØSTERGAARD & ANNE ALBINUS

Få inspiration fra responsbaseret praksis.

INTENSIVT NARRATIVT SAMTALEKURSUS

4 DAGE · 7-10 MARTS 2023 · PRIS 6900 KR.

Lær de narrative grundprincipper og styrk dine ny narrative skills i leg.

FAMILIETERAPEUT UDD. 1. ÅR - KØBENHAVN 2023

12 Hele dage · OPSTART marts 2023 · PRIS 23.500 KR.

Familieterapeutuddannelsen for dig som arbejder m. familier og børn.

NARRATIV SUPERVISION

Kursus 5 dage · FORÅR 2023 · 30 TIMER · GODKENDT · Pris 7.500

Lær grundprincipper i narrativ supervision med relevante team greb.

narrativeperspektiver.dk

Potentialet udfoldes i fælleskaber

3 attraktive bo-former til mennesker med kognitive udfordringer

Autismespektrum forstyrrelser, ADD, ADHD, kromosom syndromer, mindre psykiatriske problemstillinger, personligheds- og adfærdsførstyrrelser, senhjerneskade og andre komorbiditeter.

Fra 15 - 35 år. \$66. \$107.

Uddannelse Afklaring og Beskæftigelse
STU. LAB. \$103/104.

Kvalificerede medarbejdere, i et hjemligt og professionelt miljø.

www.ørnehøj.dk · mob. 5531 2500

Bliv supervisor

Supervisor-uddannelse

For alle faggrupper

Ønsker du at dygtiggøre dig i supervision, så er her uddannelsen, som klæder dig på såvel teoretisk som praktisk og metodisk.

Uddannelsen tilbyder en unik blanding af teori og hands-on træning med feedback fra erfarne supervisorer.

Undervisere/
supervisorer er:

Jacob Mosgaard,
psykolog, specialist og
supervisor i psykoterapi

Rikke Horsgaard, kandidat
i pædagogisk psykologi,
narrativ terapeut, diplom
i psykologi

Bruno Vinther, psykolog
og Certificeret FIT-
træner

Hvor
Det Færøske Hus
København

Hvornår
10 dage over 4 moduler
Fra september til december 2022

Pris
22.500 kr. ekskl. moms
inkl. forplejning.

2022

Tilmelding

[vinthermosgaard.dk/
kursus/supervisoruddannelse-
alle-faggrupper-2022](http://vinthermosgaard.dk/kursus/supervisoruddannelse-alle-faggrupper-2022)

vinthermosgaard.dk

VINTHER og
MOSGAARD

Jacob Mosgaard
og Bruno Vinther
Kursus for psykologer

Åbent hus på Dyssegården i Kokkedal

Tirsdag den 03.05-2022 + 07.06-2022 kl. 16:30-18:30

På Dyssegården åbner vi i de kommende måneder 2 nye huse.

Vil du bidrage til, at psykisk sårbare børn og unge opnår en meningsfuld tilværelse med de bedste muligheder for udvikling?

**Kan du skabe håb, yde støtte og omsorg
samt give specialiseret behandling?**

**Så kom og se
din måske nye arbejdsplads!**

PROGRAM for åbent hus dagene:

Kl. 16:30 Velkomst, gennemgang af dagen,
lidt drikke og spise

Kl. 16:45 Rundvisning

Kl. 17:15 Kort oplæg om:

Dyssegårdens målgruppe
Vores miljøterapi og elementerne
i arbejdet på Dyssegården
Mentalisering: Hvorfor arbejder vi
mentaliseringsbaseret?

Kl. 18:00 Mulighed for at få svar på spørgsmål

Er du interesseret lærer, pædagog,
sygeplejeske, ergoterapeut, psykolog eller
socialrådgiver, byder vi velkommen til en
informationseftermiddag hos os på
Dyssegården,
Avderødvej 32A.

Tilmelding på dyssegaarden@dyssegaarden.dk

www.dyssegaarden.dk

Er du i fast stilling som **socialrådgiver** eller **socialformidler**?

Arbejder du med **myndighed**?
Har du i længere tid haft en **trang til et skifte** i din karriere & arbejdsform?

Vælg en periode hvor du arbejder mere projektorienteret som vikar i afgrænsede opgaver. Du kan vælge udelukkende at beskæftige dig med præcis de opgaver, du er bedst til.

Fuld tid eller deltid? Det er dit valg. Vi arbejder målrettet for at finde netop det vikariat, som passer dig lige nu.

Når du en dag igen har lyst til at vende tilbage til en fastansættelse, har du de bedste forudsætninger, da du er fuldt opdateret inden for dine vigtigste kompetenceområder.

Kontakt PVB-Kavaleriet på **tlf. 70 27 12 18** eller læs mere på **www.kavaleriet.dk**

PVB-Kavaleriet har overenskomst med Dansk Socialrådgiverforening som sikrer dig:

- 】 Pension fra første dag
- 】 Skattefri kørselsgodtgørelse
- 】 Ordnete lønforhold

Vi lægger vægt på:

- 】 Opfølgning og sparring
- 】 Tilbud om supervision
- 】 Vi indhenter referencer
- 】 At være en tilgængelig arbejdsgiver som støtter dig under dit vikariat og sikrer en åben dialog mellem dig, os og kunden.

Det er vigtigt for os at have en professionel tilgang til vores arbejde. Dette betyder blandt andet, at du vil komme til en job-samtale, hvor vi sammen afdækker dine styrker og "faglige kæpheste", som skal være med til at styrke din arbejdsglæde.

KAVALERIET
SOCIALRÅDGIVER

www.kavaleriet.dk